RGED. NO. A. 40 విడి ప్రతి 0-3-0 శుక్రవారం 26-9-58

జమీన్ రైతు

సంపుటి 30 : మేనేజింగు ఎడిటరు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 39

మంత్రివర్గ విస్తరణ ఎందుకు వాయిదాపడింది?
రెండవమంత్రిత్వం విషయంలో హామీకోరడమే కారణమా?

మంత్రివర్గ విస్తరణ యింత తొందరలో లేదన్నారు - ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు ఢిల్లీలో. ఈ విషయమై అగ్రనాయకులతో చర్చించి తుది నిర్ణయం చేయుటకు ఢిల్లీకిపోయిన ముఖ్యమంత్రి యీ విధంగా ప్రకటించుటకు కారణమేమిటో తెలియడంలేదు.

కాని విశ్వసనీయమైన రాజకీయ వర్గాలనుండి వినవస్తున్నదానినిబట్టి - ప్రస్తుతం శ్రీమతి భారతీదేవిగారి కొక్కరికే మంత్రిత్వం తీసుకొనుటకు రంగాగారు అంగీకరించిరి; రెండవమంత్రిత్వం విషయంలో పంత్‌ముందు హామీ ఇవ్వవలసిందిగా కోరారని; దానికి సంజీవరెడ్డిగారు సుముఖత చూపినట్లు లేదని, ఆ కారణంగానే మంత్రివర్గవిస్తరణ సమస్య ప్రస్తుతానికి వాయిదాపడినట్లు భావిస్తున్నారు. ఒక్క మంత్రిత్వమిచ్చి సరిపుచ్చాలనే ముఖ్యమంత్రి యెత్తుగడకు అవకాశం దొరకలేదన్నమాట!

ఇది ఇట్లా వుండగా మంత్రిత్వాలు స్వీకరించే విషయంలో రంగాగారి వర్గములో అభిప్రాయభేదాలు కనుపిస్తున్నవి. లోక్‌పార్టీని పునరుద్ధరించి - ఆ శాసనసభపార్టీకి భారతీదేవిగారిని నాయకులుగా ఎన్నుకొని, ఆ హోదాలో వారు మంత్రివర్గంలో చేరడం గౌరవంగా వుంటుందిగాని - యిప్పుడు చేరడం వాంఛనీయం కాదని; అది లోక్‌పార్టీలోని కొందరిపై కక్ష సాధించాలని సంజీవరెడ్డి వర్గంవారు చేసిన కృషిని పరోక్షంగా సమర్థించడంగా వుంటుందని లోక్‌పార్టీలో కొందరు భావిస్తున్నారు. భారతీదేవిగారు ప్రస్తుతం మంత్రివర్గంలో చేరడం జరిగితే ఆ వర్గం చీలడం తప్పదనిగూడా అంటున్నారు. తమ వర్గాన్ని యెదుర్కొంటున్న యీ క్లిష్ట పరిస్థితిని రంగాగారు ఎట్లా పరిష్కరించగలరో చూడవలసివున్నది.

హైదరాబాద్ లేఖ

*** మా విలేకరి ***

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రణాళిక మంత్రి కల్లూరు బసవరాజుగారు చాలా అదృష్ట జాతకుడు. వున్న అవకాశాలను తమకు అనుకూలంగా వినియోగించుకోవడం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని ప్రస్తుత "ఛోటా", "బడా" నాయకుల్లో రాజుగారికి తెలిసినంత మరెవరికీ తెలియదంటే కొంత అతిశయోక్తిగా కనబడినప్పటికీ అది నిజం. ఆయన మొట్టమొదటిసారి మంత్రి అయినప్పటినుంచీ చూస్తే ఆయన రాజకీయ ఎత్తుగడల స్వభావం స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

సుమారు పది సంవత్సరాలక్రితం నిజాం స్టేట్ రైల్వే (ఇప్పుడు సెంట్రల్ రైల్వే అంతర్భాగం) ఉద్యోగుల సంఘంవారు కమ్యూనిస్టేతరుడైన ఆంధ్రుణ్ణి తమ సంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోవాలని తలపెట్టారు. ఎం. ఎస్. రాజలింగంలాంటి మిత్రుల సహాయంతో బసవరాజుగారు ఆ పదవికి ఎన్నికైనారు. ఈ ఎన్. ఎస్. రైల్వే ఉద్యోగులసంఘం, హైదరాబాదులో అత్యంత పురాతనమైన దేశీయ సువ్యవస్థితమైన సంస్థ. కాగా దాని అధ్యక్షుడికి కొంత పలుకుబడి, ప్రతిష్ఠ వుంటాయి. కార్మికోద్యమంలో ప్రముఖస్థానం ఏర్పడుతుంది. ఈ పదవికి ఎన్నికైన సంవత్సరంకూడా తిరగకముందే సోషలిస్టులు హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు నగరాలలో అదివరకు కని విని ఎరగనంతటి బ్రహ్మాండమైన సమ్మెను జరిపారు. ఆ రోజుల్లోనే హైదరాబాదు రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా నియుక్తులైన శ్రీ కె. యం. వెల్లోడి గారికి ఈ సమ్మెను వమ్ము చేయడంలో కార్మిక నాయకత్వాన్ని కొత్తగా వహించిన బసవరాజుగారు ఎంతగానో తోడ్పడ్డారు. ఇది వెల్లోడిగారికికూడా ఎంతగానో తోడ్పడింది. 1950 లో తన మంత్రివర్గంలోకి తీసుకున్న నలుగురు ప్రజాప్రతినిధులలో రాజుగారినికూడా వెల్లోడిగారు చేర్చారు. స్టేట్ కాంగ్రెసులోని ఉభయవర్గాలవారు బసవరాజుగారిని మంత్రి చేయడానికి అంగీకరించలేదు. అయినా వెల్లోడిగారు తమకు సంస్థానాల మంత్రాంగంలో కల పలుకుబడితో ఆయన్ను మంత్రిచేసి ఆయన్ను రాష్ట్రనాయకుల్లో ఒకరిగా చేశారు. 1946 లో ఇంజనీరింగు కంట్రాక్టువృత్తిని వదలి మూడుసంవత్సరాలు నానాబాధలుపడినా లభించని పలుకుబడి, ప్రాబల్యం, చివరికి పదవి ఆయనకు యీ విధంగా లభించాయి.

కార్మిక మంత్రిగా ఆయన రాష్ట్రంలోని దాదాపు ప్రతికార్మిక సంస్థను చీలదీశారు. కమ్యూనిస్టుల ఆల్ హైదరాబాదు ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసును, కాంగ్రెసువారి ఇండియన్ నేషనల్ ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసును, సోషలిస్టుల మజ్దూర్ సంఘాన్ని కాదని, తన నాయకత్వంక్రింద క్రొత్త కార్మిక సంస్థను నెలకొల్ప యత్నించారు. మొదటి సాధారణ ఎన్నికల సందర్భంలో తనకు పి. ఏ. గా వుంటున్న కె. సుదర్శనరావు (ఇప్పుడు శాసనసభ్యుడు) చేత వరంగల్లులో కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వ్యతిరేకంగా పోటీ చేయించారు. ఐ. ఎన్. టి. యు. సి. పట్ల ఈయన అవలంబించిన వ్యతిరేక వైఖరి కారణంగా ఈయనను మంత్రివర్గంలోనుండి తొలగించమని బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారిపై ఐ. ఎన్. టి. యు. సి. నాయకులు చాల వత్తిడి తెచ్చారుకూడా. సంజీవరెడ్డిగారు ఈయనను తమ మంత్రివర్గంలో చేర్చదలచుకున్నారని తెలిసి ఈయన తన ఐ. యన్. టి. యు. సి. వ్యతిరేక వైఖరిని పూర్తిగా విసర్జించామని మాట ఇవ్వవలసిందిగా ఖండూభాయి దేశాయి పట్టుబట్టారటకూడా. బూర్గులవారి మంత్రివర్గంలో వుంటూ ఆయన నాయకత్వాన్ని తొలగించేయత్నం చేసినందున తెలిసేటలకు నేరెన్నికగన్న రామకృష్ణారావుగారు ఆయన్ను మంత్రివర్గంలోనుంచి తొలగించారు. రామకృష్ణారావుగారిని వ్యతిరేకిస్తే తనకు భవిష్యత్తు శూన్యమని తోచిన మరుక్షణం ఆయనకు దాసోహం అన్నారు. అయినా ఆయనచివరిదాక ఈయన్ను దూరమే వుంచారు. చివరికి ఆయన రాజకీయ వారసుడుగా సంజీవరెడ్డిగారి అండన చేరారు. ఈ వారసత్వంలో ఎంత నిజముందో ఈపాటికి ముఖ్యమంత్రిగారికి అవగతమై వుంటుంది.

"పోతున్న రైలునెక్కే కూర్పుకే" రాజకీయాలకు రాజుగారు ప్రస్తుతం మన ప్రభుత్వ ప్రణాళిక శాఖకు అధిపతి. ఈయన నిన్న పత్రికా విలేఖరులతో మాట్లాడుతూ ప్రణాళిక సంఘంవారున్నూ, కేంద్రప్రభుత్వమున్నూ ఆంధ్రప్రదేశ ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద 1958–59 సంవత్సరంలో వ్యయాన్ని రూ. 30.2 కోట్లు నుంచి రూ. 31.2 కోట్లు వరకు పెంచడానికి అంగీకరించిందని - ఈ అదనపు కోటిరూపాయల్లోనుంచి రు. 70 లక్షలవరకు కర్నూలు-కడపకాల్వ క్రిందనూ, రాజోలిబండ ప్రాజెక్టుక్రిందను పంటకాలవలు త్రవ్వడానికి వినియోగిస్తామని, మిగతా 50 లక్షలు ఉపాధ్యాయుల జీతాలను పెంచినందుకు లభించిన కేంద్ర సహాయమని చెప్పారు.

—తరువాయి 12-వ పేజీలో

మలబద్ధకము మిమ్ము క్రుంగదీయుచున్నదా!

ఆరోగ్య లేహ్యము

(Registered)

మీరు ప్రతిదినము రాత్రి కొలది 'ఆరోగ్యలేహ్యము' సేవించిన ప్రొద్దుననే ఒక్కసారి సాఫీగా మలమును విసర్జింపజేయును. మలబద్ధకము, అతిఉష్ణము, పాలుమాలికను పోగొట్టి శరీరమునందు ఉత్సాహమును కలుగజేయును. రక్తశుద్ధి, రక్తవృద్ధిపరచుచు మెదడును దేహమును బలపరచి ఆరోగ్యముగానుంచును. కడుపునొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు మలేరియాచలిజ్వరాలకు దివ్యౌషధం - రుచి సువాసనకలిగియుండును.

ప్రతియింట నుండదగిన సంజీవిని!

20 తులముల డబ్బీ 2-0-0 * శాంపిల్ డబ్బీ 0-6-0

అన్ని మందుల షాపులలో దొరకును.

బాబిలాల్ ఫార్మసి, సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

శ్రీమద్రామాయణం

రచన... శ్రీమతి కొలకలూరి సావిత్రి

(గత సంచిక తరువాయి)

అట్లు అమాత్యులగు శుకసారణులు లంకాపురి వచ్చి రాక్షసేంద్రుని గాంచి, "మహాప్రభూ! మేము మా వేషములో వానర సైన్యమును ప్రవేశించి పరిశీలించుచుండ విభీషణుడు మమ్ము కనిపెట్టి పట్టుకొని వధింపవలెనని తలపోయుచుండ ధర్మవత్సలుండగు శ్రీరాముడు మమ్ము కనికరించి విడిపించెను. విక్రమ పరాక్రమ నిరుపమ గరిష్ఠులగు శ్రీరామలక్ష్మణులు, శౌర్యసాహసనీయుడగు వానరరాజా సుగ్రీవుడు, విభీషణుడు ఏకమై లంకాపుర ధ్వంసమునకు పూనుకొనియున్నారు. అట్టి వీరులాధ్వర్యమున నున్న వానర సైన్యమును జయింపశక్యమగునే? మేము దశరథనందనుడగు రాముని జూచితిమి. ఆ రాముని రూప బాహు శౌర్యములు చూడ నాతడొక్కడే ఈ లంకాక్షేత్రమును, మన సైన్యవాహినిని సునాయాసముగా రూపుమాపగలడని తోచుచున్నది. ఆ వానరసేన దృఢపటిమ, శౌర్య సాహసములు అమోఘములు; అద్భుతాశ్చర్యములు. నూరుయోజనముల నిడివియు పది యోజనముల వెడల్పు గలిగిన సేతువును బంధించిరి. రామలక్ష్మణులు ససైన్యముగా దక్షిణ తీరమున విడిసియున్నారు. అశేషమైన యా వానరసేన యుద్ధోన్మాదులై లంకాపురిపై దుముకుటకు ఉత్సాహవంతులై యున్నారు. వారితో యుద్ధమునకు పూనుకొనుట మనకు శ్రేయస్కరము కాదు. కాన జానకిని త్వరితముగా శ్రీరామునికి ఒప్పజెప్పుట మంచిది. ప్రస్తుతము ఆచరణయోగ్యమైన కార్యమును గూర్చి ఆలోచింపవలెను." అని హితమును చెప్పిరి.

శుకసారణుల అర్థయుక్తమైన మాటలు రావణుని కప్రియమై కోపము రేకెత్తింపగా వారినిగని, "ఓరీ! సర్వజగత్తు నాపై తిరుగబడినను నేను ఏమాత్రము వెరువను. దేవ గంధర్వ దానవాదులందరేకమై నాపై ఎత్తి వచ్చినను నేను సీతనుమాత్రమీయను. మీరు వారి చేతులలో జిక్కుటచే బెదరి పిఱికిపందగుటచే నాకిట్టి అయుక్తమైన హితవు చెప్పుచున్నారు. నాయెదుట నిలచి నన్ను జయింపగల శత్రువెవ్వడున్నాడు?" అని నిష్ఠురంగా వారిని నిందించి, ఒడలు తెలియని కోపముచే తానే ప్రత్యక్షముగా వానరసేనను చూడగోరి వేగుల వెంటనిడుకొని తన హర్మ్యములోనున్న ఉన్నతమైన మేడనెక్కి సముద్ర ప్రాంతమునందున్న భూప్రదేశమంతయు వ్యాపించియున్న వానరసైన్యమును వీక్షింపదొడంగెను. అప్పుడు సారణుడు రావణునికి వానరసేనయందలి ముఖ్యసైన్యాధ్యక్షుల నొక్కొక్కని పేరుపేరున జూపించుచు వారి వారి అధ్యక్షతయందున్న మహావానరసేనను జూపెను. ఆ వానరబలమున ప్రపంచములోని దూరపుటడవులనుండియు, పర్వతముల నుండియు, నదీతీరములనుండియు విచ్చేసిన భల్లూకములను, కొండముచ్చులను, కోతులను రావణునికి వేగులు జూపిరి. ఆ హనుమ అపూర్వమైన బలపరాక్రమములు, శౌర్యోత్సాహములు వర్ణించి వారికిగల ప్రభుభక్తి, రామభక్తిని వివరించి, రాక్షసులను వధింపవలెనను వారి ఆకాంక్షను గూర్చి రావణునికి చక్కగా తెలిపిరి.

పిదపరి శుకుడు రావణునిగని, "మహాప్రభూ! అటు చూడుడు. నీలవర్ణుడు, ఇక్ష్వాకువంశ ముఖ్యుడు, లోకప్రసిద్ధుడు రాజలక్షణలక్షితుడు, పరమ ధార్మికుడు, జటాధారియై విల్లును చేతబట్టియున్న అతడే రాముడు. నీతో యుద్ధమొనరింప నీ పురిపై గవియ సిద్ధముగా నున్నాడు. ఆ రామునిప్రక్క పసిండి వర్ణము గలిగి ఆయుధపాణియై యున్న ఆ మహావీరుడు రాముని తమ్ముడు లక్ష్మణుడు; రామునికి ప్రాణసమానుడు, నీతిశాస్త్రకోవిదుడు, శస్త్రాస్త్ర గరిష్ఠుడు, అజేయుడు, మహా కోపిష్టి. రామునికి కుడి భుజమువంటివాడు, రామునికి బహిఃప్రాణము. ఆ రాముని ఎడమవైపునున్నవాడు విభీషణుడు. శ్రీరాముడే విభీషణుని లంకాభిషిక్తుని జేసి అభయమొసంగెను. ప్రభూ! అటు

మాయా శిరము

చూడుము. ఆనడుమ పర్వతమువలె నిలువబడియున్న యాతడు వానరరాజు సుగ్రీవుడు. నూరుపద్మముల కాంచనమాల యతని కంఠమున శోభిల్లుచున్నది. రాముడు వాలిని సంహరించి ఆ పసిండిహారమును, శాశ్వతమైన వానరరాజ్యమును సుగ్రీవునికొసంగెను. ఈ సుగ్రీవుడు వాలితో సమానమైన శక్తి సామర్థ్యములు కలవాడు. ఓ రాజా! అట్టి మహావీరులను, వానరయూథనాథులను జయించుట సామాన్యము కాదు. చక్కగా యోచించి మనకు విజయము చేకూర్పగల గొప్పప్రయత్నమును చేయవలయును" అని అమాత్యులు శత్రుబలమును గూర్చి అతిశయించి చెప్పగా రావణుడు వ్యాకులీకృతమైన కోపముతో మండిపడుచు వారితో "ప్రభువు నాశ్రయించుకొని జీవనముచేయు మంత్రులు ముందను జెల్పను బాలిట్టి యా ప్రభువునకు అప్రియములు చెప్పుటతగదు. అదియుంగాక శత్రువులు యుద్ధమునకై వచ్చుచుండ, యుద్ధారంభసమయములో మీరిట్లు వారిని పొగడుట యుక్తమా? నీతిశాస్త్రమున ముఖ్యమైన భృత్య ధర్మము మీకింకను తెలియలేదు. మీరుదానిని చదివినను దానిసారము గ్రహింపలేదు. విధిలేక మీవంటి మూర్ఖులబెట్టుకొని రాజ్యపాలన గావించుచున్నాను. నా అనుగ్రహానుగ్రహములపై నాధారపడియుండు మీరెల్లర నాకనిష్టములుబలికెదరా? శత్రుపక్షమును గాని యాడుచున్న మిమ్మెప్పుడో రూపుమాపవలసినది. కాని, నా యెదుట నుండతగరు. కృతఘ్నులు, అవిశ్వాసులు మీరెప్పుడో చచ్చినవారితో సమానము" అని వారిని కఠినముగా నిందించెను.

ఆ తదుపరి రావణుడు శార్దూలుడను మంత్రినికూడ వానరసైన్యమును గాంచివచ్చుట కంపెను. శార్దూలుడు తిరిగివచ్చి రామపరాక్రమమును, వానర సైన్య బలాబలములను రావణునకు సవిస్తరముగా విన్నవించెను. రాముడు నిశ్చయముగా సువేలాచలమున విడిసియున్నాడని రావణునకు రూఢియయ్యెను. ఈ సమయమున సీతను ఎట్లైనను వశపఱచుకొన వలెననితలచి రావణుడు విద్యుజ్జిహ్వుండను పెద్ద మాయల నెఱిగినట్టి యొక రాక్షసునిబిలిచి "దక్షుడా! మనము మాయచే సీతను మోసపుచ్చవలెను. రాముని తల వంటి నొక మాయాశిరస్సును తయారుచేసి బాణసహితమైన విల్లునొకదానిని చేయవలెను. నేను పిలువ పంపినప్పుడు అశోకవనమునకువచ్చి బందీకృతయైయున్న సీతముందుంచుము" అని ఆజ్ఞాపింపగా విద్యుజ్జిహ్వుడట్లు చేయవొప్పుకొనెను. పిదపరి రావణుడు అశోకవనము ప్రవేశించి దిగులు చెందియున్న సీతను వంచన చేయ నామెకడకేతెంచి, "ఓ సీతా! నీభర్త ససైన్యముగా వధింపబడినాడు. ఎట్లన రాముడు సుగ్రీవుని వానరసైన్యముతోకూడ లంకాపురిపై దండెత్త నిశ్చయించి సముద్రపుటుత్తర తీరమున విడిసెను. వారందఱచ్చట మార్గాయాసముచే అలసిసొలసి మైమఱచి నిద్రించిరి. అట్టిసమయమున నా వేగులు పోయి వారిబలముల గ్రహించిరాగా ప్రహస్తాది మొదలగు భయంకరవీరులతోకూడిన రాక్షససేన బయలుదేరి సముద్రమును దాటి ఆ రాత్రిసమయమున నిద్దురపోవుచున్న రాముని, వాని కోతులను పూర్తిగా తుదముట్టించి తిరిగివచ్చిరి. అందు ఒకవీరుడు నీ భర్త శిరమునుఖండించి నాకానవాలుగా చూపుటకుగొనితెచ్చెను. చూడుము." అని చెప్పి యొక రాక్షసస్త్రీని విద్యుజ్జిహ్వునిగొని వచ్చుటకంపెను. అంత మాంత్రికుడు విద్యుజ్జిహ్వుడు రాముని మాయాశిరమును గొని తెచ్చి సీతముంగిటనుంచెను.

సీత ఆ శిరమును గని నిశ్చయముగా రామునిదేయని తలంచి నిర్ఘాంతిచెంది బిగ్గఱగా నఱచుచు, "అక్కటా! కడకు నా కర్మమిట్లు కడతేఱెనా?" అని వాపోయి పరిపరి విధముల దీనాలాపములు గావించుచు భర్త శిరమును బోలు యాశిరము మాటిమాటికి జూచి ఆశలన్ని అడుగంటగా నేడ్చుచుండెను. ఆ సమయమున రాముని సైన్యము లంకాపురి దాపునకురాగా మంత్రులు, సేనాధిపతులు శీఘ్రము రాక్షసేంద్రుని జూడవలయునని అశోకవనమున నున్న రావణునికి ద్వారపాలునిచే కబురంపిరి. రావణుడు తక్షణము సీతను విడిచి రాజసభకు పోవలసి వచ్చెను. అట్లు రాక్షసేంద్రుడు అశోకవనమును విడిచినవెంటనే రాముని మాయాశిరస్సు అంతర్ధానమయ్యెను. సీతను కావలి కాయుచుండు రాక్షసస్త్రీలలో సౌమ్యురాలగు విభీషణుని భార్య సరమ యుండెను. అట్లు దుఃఖార్తయై కొల్లున విలపించుచున్న సీతనామెను గాంచి జానకి మహాపాతివ్రత్యమునెంతయు గొనియాడుచు ఆమెనూఱడించుచు మాయాశిరస్సునుగూర్చి ఇట్లు చెప్పదొడగెను. "వైదేహీ! ఊఱడిల్లుము. నామాట నమ్ముము. శ్రీరాముని వధించుటకు ఎవరికిని శక్యముకాదు. రాముని కెవ్వరు సంహరింపలేరు. ఆతడు గొప్ప వానరసేనతోగూడి లంకాపురము పొలిమేరలో విడిసియున్నాడు. వారు సముద్రముమీద గొప్ప వారధిగట్టి దానినిదాటి వచ్చి దక్షిణతీరమున నతియించు మహోదధి వలె వ్యాపించియున్నారు. వారినిగని రాక్షసులందఱు కలవరపాటు చెందియున్నారు. రావణుడు నిన్ను కేవలము మోసగించుటకై మాయాజాలమును చేసెను. నీవుచూచిన ఆ మాయాశిరస్సు, ధనుస్సు మాంత్రికుని ప్రభావమువలన తయారైనది. అమ్మా! నీకు శుభసమయము సమీపమైనది. శోకమువీడుము. నిన్ను రాజ్యలక్ష్మి పొందగలదు," అనిచెప్పి మఱల ఇట్లు చెప్పెను. "పెక్కుమంది మంత్రులు రావణునితో సీతను రామునికి ఒప్పజెప్పి రామన్న ప్రమాదము తప్పదట్టమని పలుతెఱంగుల విన్నవించిరి. కాని రావణుడు పెడచెవినిబెట్టి వారితో, "నేను యుద్ధమున జస్తుకాని రామునికి తలవంచి క్షమాభిక్ష వేడను. కాంతమూల్యమున సీతను వానికి తిరిగియియ్యను," అని పలికియున్నాడు. ఓ మహాతల్లీ! నీకిట్టి విపత్తు సంభవింపబోదు. శ్రీరాముడు తప్పక విజయుడగును; దుష్టరావణుడు నిశ్చయముగా మడయును." అట్లు సరమ సీతాదేవిని ఓదార్చుచుండగా, నా సమయమున వానరసేనల భేరీశంఖకాహళాది వాద్యముల ధ్వనియు, వానరుల కోలాహలము, వారి సింహనాదములు మిన్నుముట్టుచు భూమిని వణకించుచుండెను. సీత వానివిని రావణుని తుదిగడియలు సమీపించెనని పరమానంద భరితురాలయ్యెను. లంకలోని రాక్షసులా ధ్వనివిని తమపాలిట తప్పిదమునకు అందఱు నాశనము కావలసివచ్చెనని భీతిచే కంపిల్లిరి.

రాక్షసేంద్రుడా సమయమున మంత్రిసామంతాదులతో కొలువుకూటమున సభతీర్చియుండెను. ఆ సభలో రావణుని తల్లికి పినతండ్రియు, శాస్త్రవేత్తయునైన మాల్యవంతుడను రాక్షసుడు రావణునికి హితమును చెప్పనిట్లనియెను. "రాక్షసాధిపా! ఆన్వీక్షకీ, దండనీతి, త్రయీ విద్యలను నీతులను నీతిశాస్త్రమున నభ్యసించి దానిప్రకారము నడచుకొను నృపాలుడు దీర్ఘకాలము పాలనము సేయుటయేగాక శత్రువులనుగూడ లోబఱచుకొనగలడు. అట్టి నీతిశాస్త్రవేత్తయైన రాజు తాను బలహీనుడై, ఎదుటివారు అధిక బలవంతులైయున్న సంధిచేసికొనుచు, తాను బలవంతుడై ఎదుటివారు బలహీనులై యున్నప్పుడు వారితో యుద్ధముచేసి గెలుపొందుచు తన సైన్యబలమును వృద్ధిచేసికొనుచు ఐశ్వర్యములననుభవించుచు ఎల్లకాలము ప్రభుత్వము సేయుచుండును. కావున నృపాలుడు తన బలిమి తక్కువన్నప్పుడు, బలిమి ఎక్కువ గలిగిన నృపాలునితోడను తనతో సరిసమానుడైన నృపాలునితోడను సంధిచేసికొనవలెను. తాను బలిష్ఠుడైన శత్రువుతో యుద్ధమునకు దిగవచ్చును. ఓ రావణా! ప్రస్తుతము నీవు రామునితో సంధిచేసికొనుట యుక్తము. ఏ సీత నిమిత్తము మనకు పగ సంభవించెనో ఆ సీతను గొనిపోయి రామునికర్పింపుము. దేవగంధర్వులెల్లరు రాముని విజయము కోరుచున్నారు. అట్టి రామునితో మనము శత్రుత్వము పెట్టుకొనుట తగదు. నాయనా! బ్రహ్మదేవుడు దేవతలకు, మునులకు ధర్మమును, అసురులకు రాక్షసులకు నధర్మమును నియమించెను. ఎప్పుడు ధర్మము వలన ధర్మము పరాజయమొందునో యది కృతయుగమనబడును. ఎప్పుడు అధర్మము విజృంభించి ధర్మము నశించునో యది కలియుగమనబడును. కావున నీవు త్రిలోక సంచారము చేయునప్పుడు కాలమున గొప్పదైన ధర్మమును భంగపఱచితివి. అన్యాయము నవలంబించితివి. నీవు తెలియక అధర్మమును పెంచితివి. ఇప్పుడు ధర్మము మనల మ్రింగివేయు

—శేషం 11 పేజీలో

సోమశిల విషయంలో ఖచ్చితమైన హామీ కావాలె!

7 కోట్లు అప్పు ఇప్పిస్తామని, ఒక కోటి డిపాజిట్ చేస్తామని ఏ.సి.

—o—

కావలి - కనుపూరు కాల్వలు త్రవ్విస్తే ఇర్రిగేషన్ మంత్రి విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠిస్తానని శ్రీ వంగల్లు

—o—

జిల్లా ఇర్రిగేషన్ మహాసభ విశేషాలు

సోమశిల ప్రాజెక్టు విషయంలో రైతులనుండి 7 కోట్ల రూపాయలు అప్పు యిప్పిస్తానని, పనిప్రారంభిస్తామని మంత్రినుండి ఖచ్చితమైన హామీవస్తే ఒక కోటి ముందుగా డిపాజిట్ చేయిస్తామని, జిల్లా ఇర్రిగేషన్ మహాసభలో శ్రీ ఏ.సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఉద్ఘాటించారు. రైతులకు సోమశిల సాధించిపెట్టడంకంటె తనకు సంతోషమైనకార్యం వేరొకటిలేదని, దీనికొరకు తన శాసనసభ్యత్వాన్ని వదలుకొనియైనా, జిల్లాలో పదయాత్రచేసి, 7 కోట్ల రూపాయలు వసూలుచేయ గలనని శ్రీ ఏ. సి. చెప్పారు.

సభకు అధ్యక్షత వహించిన మంత్రిగారు ఇర్రిగేషన్ విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించి అనేక విషయాలను చెప్పారు. రెండవ ప్రణాళికలోని విద్యుచ్ఛక్తిడబ్బు యీపాటికే అయిపోయిందని, వివిధశాఖలలోని మిగులు డబ్బును విద్యుచ్ఛక్తికి మరలించబోతున్నామని మంత్రి వెల్లడించారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రథమదశలో దర్శితాలూకాలో 95 వేల ఎకరాలు సాగుకాగలదని; అందరూ పనిజేస్తే కావలి–కనుపూరు కాల్వలను సాధించవచ్చునని; 29 లక్షల ఖర్చుతో నెల్లూరు ఆనకట్ట రీమాడలింగు స్కీమును త్వరలో అమలు జరుపుతామని; తీర్వజాస్తి ఐదేండ్లు చెల్లించివుంటె తర్వాత చెల్లించనక్కరలేదని, శ్రీ నరసింగరావుగారు చెప్పారు.

ఇర్రిగేషన్ ఛీఫ్ ఇంజనీరు శ్రీ వెంకటాత్రమణ్‌గారు సభలో మాట్లాడుతూ తృతీయ ప్రణాళికలో సోమశిల, నాగార్జునసాగర్ రెండవదశ, కావలి-కనుపూరు కాల్వలు, సంగం ఆనకట్ట రీమాడలింగు స్కీములు తృతీయప్రణాళికలో చేర్చుటకు ప్రభుత్వ దృష్టిలో వున్నవన్నారు.

ఈ నెల 22 తేది ఇక్కట్రాఫీసులో, ఇరిగేషన్ విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామాత్యులు శ్రీ జె. వి. నరసింగరావుగారి అధ్యక్షతన నెల్లూరుజిల్లా ప్రథమ ఇరిగేషన్ మహాసభ జయప్రదంగా జరిగింది. జిల్లాలోని శాసన సభ్యులు, కౌన్సిల్ సభ్యులు, వివిధ తాలూకాలనుండి ప్రముఖరైతులు, ఇరిగేషన్ ఛీఫ్ యింజనీరు, స్థానిక పి. డబ్లు. డి, ఎలక్ట్రికల్ శాఖాధికారులు దాదాపు 150 మంది వరకు సభలో పాల్గొన్నారు. ఉ. 11 నుండి 1–30 గంటలవరకు, మ. 2–30 నుండి రాత్రి 7–30 గంటలవరకు ఉపన్యాసాలు, చర్చలు అవిరామంగా జరిగి, అనేక సమస్యలు చర్చించబడినవి. నాగార్జునసాగర్, సోమశిలవంటి పెద్ద ప్రాజెక్టుమొదలు, కనుపూరు–కావలి కాల్వల వంటి వివిధ మధ్యరకం ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం, చిన్ననీటివసతులు, జమీందారీ చెరువులు, దశబంధం చెరువుల అభివృద్ధినిగురించి ప్రతినిధులు తమతమ అభిప్రాయాలను వెల్లడిచేశారు.

మంత్రి వుపన్యాసము

శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారు మంత్రిని, ఛీఫ్ ఇంజనీరును, ప్రతినిధులకు స్వాగతం చెప్పినమీదట మంత్రి శ్రీ జె. వి. నరసింగరావుగారు వుపన్యసించారు. జిల్లా యిరిగేషన్ సలహాసంఘాల ఆశయాలను వివరించారు. ఇంకా వివిధ ప్రాతిపదికపైన జిల్లా యిరిగేషన్ సభలను పెట్టి వచ్చే ఏడాదిలోగా జరపవలసిన కార్యక్రమాన్ని తయారుచేయిస్తున్నామన్నారు. నీటివసతులకు సంబంధించి లెక్కలు సరిగాలేవని, ప్రభుత్వం దర్యాప్తు చేయిస్తున్నదని చెప్పారు.

ప్రతినిధులు మాట్లాడినమీదట, మహాసభ చర్చనుముగిస్తూ సభాధ్యక్షుడు శ్రీ నరసింగరావు మాట్లాడుతూ, మంచి వుపయోగకరమైన సలహాలు, సూచనలిచ్చినందుకు ప్రతినిధులను అభినందిస్తూ అవి ఎంతవరకు సాధ్యమో, ఆచరణయోగ్యమో పరిశీలించి, చేయదగిన సహాయం చేస్తామన్నారు. దేశం మొత్తం మీద నీటివసతుల విషయంలో నూటికి 19 వంతులు అభివృద్ధి జరిగితే, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 43 వంతులు అభివృద్ధి జరిగిందనీ, యింత జరిగినా మనఅవసరాలను తీర్చలేకపోతున్నామన్నారు. లోపాలు జరగడానికీ, అనుకున్న విధంగా అభివృద్ధి జరగకపోవడానికిపొరపాట్లు, ప్రాసీజర్లు, ప్రభుత్వశాఖలలో ద్వంద్వవిధానం, వివిధశాఖలు సమన్వయంలేకుండా వ్యవహరిస్తుండడమే కారణమనీ, లోపాలు, ప్రొసీజరు మార్చడానికి, కేంద్ర రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఆలోచిస్తున్నవని చెప్పారు. ప్రభుత్వోద్యోగులలో, 'ఎన్ని చిక్కులు కల్పిస్తే అంతమంచి వుద్యోగి' అనేభావం వ్యాపించి వున్నదనీ, అలాకాకుండా ప్రజలకు సేవచేయడం కర్తవ్యంగా అధికారులు పెట్టుకోవాలన్నారు. క్రిందిశ్రేణి ఆఫీసర్లకు ఎక్కడికక్కడ అధికారమిస్తే పనులు త్వరగా జరగడానికి అవకాశం కలుగుతుందన్నారు. కేంద్రంలో మనకు పలుకుబడితక్కువ వున్నందువల్ల మన స్కీము లను త్వరగా అమలు చేయలేకపోతున్నామనీ, ఇరిగేషన్‌కు కేంద్రంనుంచి వచ్చేడబ్బుఅంతా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకే సరిపోతున్నదనీ, అందువల్ల యితరప్రాజెక్టులను తలపెట్టలేకపోతున్నామనీ, విద్యుచ్ఛక్తి క్రింద ప్లానుమొత్తమంతా యీపాటికే అయిపోయిందనీ చెప్పారు. ఏ ఏ శాఖలలో డబ్బుఖర్చుగాకుండావుందో, ఆ డబ్బంతా ఇరిగేషన్ విద్యుచ్ఛక్తి మీద ఖర్చుచేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించబోతున్నదని చెప్పారు. మనం సాగుచేసే సాగుకంటె నూటికి 50 వంతులు విస్తీర్ణం ఎక్కువచేయవచ్చునని ప్రవీణులు అభిప్రాయమిచ్చారనికూడా వెల్లడించారు. ఈ కార్యక్రమంలో అన్నిపార్టీల సహకారాన్ని కోరుతూ, అందరికలిసి ప్రజల నిత్యవర్తనలో కొన్ని ప్రధాన నియమాలు (ప్రమాణాలు) ఏర్పాటుచేసి, సంఘలాభమే వ్యక్తిలాభం, సంఘశ్రేయస్సే వ్యక్తిశ్రేయస్సు అన్నమార్పు ప్రజల్లో తీసుకొనిరావాలనీ, అప్పుడే సోషలిస్టు సమాజ ఆశయగమ్యాన్ని చేరగలమనిఅన్నారు.

మంత్రి శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు

నాగార్జునసాగర్

తర్వాత నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టులను ప్రస్తావిస్తూ, నాగార్జునసాగర్ ప్రథమదశలో కుడికాల్వక్రింద దర్శిలో 95 వేల ఎకరాలకు నీరు సప్లయి కాగలదని మంత్రిగారు చెప్పారు.

సోమశిల ప్రాజెక్టు

సోమశిల ప్రాజెక్టువిషయంలో శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి 7 కోట్ల రూపాయలు ప్రజలవద్ద వసూలుచేసి ప్రభుత్వమునకు అప్పు యిస్తామన్నారు కాబట్టి అందునుగురించి ప్రయత్నం చేయమని చెప్తూ, తానుకూడ తగిన సహాయం చేస్తాననీ, ముఖ్యమంత్రితో సంప్రదిస్తాననీ శ్రీ నరసింగరావు చెప్పారు.

కావలి-కనుపూరు కాల్వలు

కావలి–కనుపూరు కాల్వల విషయంలో అందరికీ వుత్సాహం వుందనీ, ప్రారంభంలో కొంత అద్వాన్నమాయిస్తే, యీ స్కీము ను తలపెట్టుతామని చెప్పారు. నూటికి 60 నుండికి పైగా యీస్కీమును కోరుతున్నారు కాబట్టి, యీ విషయంలో అభివృద్దిపన్ను ముందు నిర్బంధంగా వసూలుచేయవచ్చునా లేదా లేక స్వచ్ఛందంగా విరాళాలు వసూలుచేయవచ్చునా లేదా అను విషయం లీగల్ డిపార్టుమెంటు పరిశీలనలో కలదన్నారు. ఈ ప్రాజెక్టును మూడునాలుగేండ్లలో పూర్తిచేయవచ్చు

—రెండవ 8-వ పేజీలో

మీ ఇంటిని సంగీతముతో కలకలలాడేలా చేయుటకు

తక్కువ ధరలో ఒక సొగసైన నేషనల్-ఎక్కో రేడియో

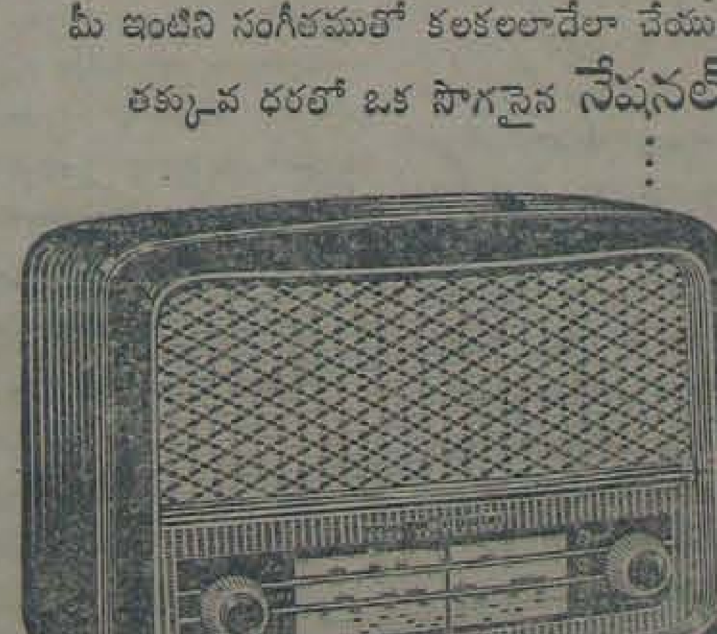

అందమైన నేషనల్-ఎక్కో రేడియో మోడలు-717 పెట్టుకొంటే మీ యిల్లు సంగీతముతో కలకలలాడుచూ వుంటుంది! ఈ మోడలు, ఏసి/డిసి కరెంటుమీద పనిచేసేదిగా మరియు డ్రై బ్యాటరీమీద పనిచేసేదిగా, రెండు రకములలో దొరకుతోంది.
తక్కువ ధరలో దొరికే యీ మోడలు, రేడియో ప్రసారములను దివ్యముగా వినిపించును మరియు ఎక్కువకాలం చక్కగా పనిచేయును. దీనితో ఒక సంవత్సరము గ్యారంటీ యివ్వబడుతుంది. త్వరలోనే మీ దగ్గరలోనున్న ఏ నేషనల్-ఎక్కో వ్యాపారివద్దనైనా దీనిని పెట్టుమని వినండి!

మోడలు 717 : బంగారు రంగు నాపతముతో మరూన్ రంగు ప్లాస్టిక్ క్యాబినెట్. మోడలు యు-717: 5 వాల్వులు, 3 బ్యాండులు ఏసి/డిసి సెట్. మోడలు బి-717: 4 వాల్వులు, 3 బ్యాండులు డ్రై బ్యాటరీ సెట్.

రు. 250/- స్థానిక పన్నులు అదనము

నేషనల్-ఎక్కో రేడియోలు శ్రేష్ఠమైనవి... అవి 'మూవీ మ్యాగ్నెట్' చేయబడినవి

జెనరల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ ప్రైవేట్ లి.

GRA 5607

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విలంబి, భాద్రపద శుద్ధ చతుర్దశి
4 ఆశ్వీయుజం, 1880. (26–9–1958)

ఉచిత నిర్బంధవిద్య

దేశంలో ప్రస్తుతం అమలులో వున్న విద్యా విధానాన్ని సంస్కరించడానికి యీ నాటకైనా ప్రభుత్వం పూనుకోవడము ప్రశంసార్హమైన విషయం.

మన ప్రజలలో అత్యధిక సంఖ్యాకులకు విద్యాగంధం లేదు. ప్రజలంతా యెంతో కొంత విద్యావంతులు కాకపోతే, ప్రభుత్వ లక్ష్యాలు సఫలం పొందడం కష్టం. యెవరో కొంతమంది ఉన్నతవిద్య నభ్యసించినంత మాత్రాన ప్రయోజనం లేదు.

ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే 1960 నాటికి దేశం మొత్తం మీద 14 సంవత్సరాల వయస్సుకు లోబడిన బాలబాలికలకు ఉచిత ప్రాథమిక విద్యను గరపడానికి భారత రాజ్యాంగం వుద్దేశించింది. కాని సార్వజనీనకంగా ప్రాథమిక విద్యను ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రభుత్వానికి తగిన ఆర్థిక స్తోమతు లేనందువల్ల అట్టి సంస్కరణ సాధ్యం కాకపోయింది.

కాని ప్రస్తుత వసతినిబట్టి, 14 సంవత్సరాలకు బదులు 11 సంవత్సరాలకు లోబడిన వారికైన ఉచిత నిర్బంధవిద్యను, 1960 నాటికి కాకున్నా 1965–66 నాటికల్లా ప్రవేశపెట్టడం సాధ్యంకాగలదని కేంద్ర విద్యాశాఖ మంత్రి డాక్టర్ మాలి లోకసభలో వెల్లడించారు. అందుల కనుగుణ్యంగా రాజ్యాంగసూత్రాన్ని సవరించాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది.

11 ఏళ్లకు లోబడిన పిల్లలకు ఉచిత నిర్బంధ విద్యను కనీసం 1965–66 నాటికి అమలు జరపాలని సంవత్సరంక్రితం ప్లానింగ్ కమిషన్ సిఫారసు చేసింది. గత ఏడాది విద్యామంత్రుల సమావేశంలో, గత ఫిబ్రవరిలో జరిగిన కేంద్ర విద్యాసలహాబోర్డు సమావేశంలోను పై సిఫారసు ఆమోదించబడింది. 6 నుండి 11 సంవత్సరాలకు లోబడిన పిల్లలకు మూడవప్రణాళికా కాలంలో ఉచిత నిర్బంధ విద్యను ప్రవేశపెట్టుటకు అంగీకరించవలసిందిగా ప్రధానమంత్రి రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులకు లేఖలువ్రాశారు. ఈ విషయమై అంచనాలను తయారుచేయుటకు అనుసరించదగు విధానాన్ని అన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాల విద్యాశాఖ కార్యదర్శులు పరిశీలన చేస్తున్నారు. వీటన్నిటినిబట్టి, నిర్బంధ ఉచిత ప్రాథమికవిద్యను ప్రవేశపెట్టడంలో ఇకపైన తిరుగు వుండదనే భావించవచ్చును.

కేంద్ర విద్యాశాఖ అంచనాల ప్రకారం మూడవ ప్రణాళికాకాలంలో కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కలసి మొత్తం 300 కోట్ల వ్యయపరచవలసివస్తుందట. అయినప్పటికీ విద్యాభాగ్యంవల్ల కలిగే విశేష ప్రయోజనమును పరిగణించినప్పుడు పై మొత్తం యెక్కువేమీ కాజాలదు. విద్యాలయాల భవనాల నిర్మాణం ఖర్చు తగ్గించడంవల్ల, ప్రాథమిక విద్యాపరిమితివరకు బాలబాలికలు కలసి ఒకేచోట విద్యాభ్యాసం చెయ్యడంవల్ల కొంత ఖర్చు తగ్గవచ్చు.

సార్వజనిక విద్యాసౌకర్యం ప్రజలకు కల్పించే ప్రభుత్వ ప్రయత్నాలను బలపరుస్తున్నాము. ఈ ప్రయత్నం, దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం బలపడడానికి తోడ్పడగలదని ఆశిస్తున్నాము. అందువల్ల [illegible] చేయకుండా, త్వరగా అమలుపరచవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాము.

వార్తలు-వ్యాఖ్యలు

ప్రణాళికపై చర్చ

లోక్‌సభలో ద్వితీయప్రణాళికపై సుదీర్ఘమైన చర్చలు జరిగినవి. సభ్యులు అనేక సూచనలు చేశారు. మొత్తంమీద సభ్యులు ప్రణాళికను తీవ్రంగా విమర్శించారు. ప్లానింగుమంత్రి రాజీనామా చేయాలని కొందరుసభ్యులు వత్తిడి చేసేంతగా విమర్శలు చెలరేగడం గమనార్హం. కాని ప్రణాళిక శాఖామంత్రి శ్రీ గుల్జారిలాల్ నందా, దేశీయాంగ శాఖామంత్రి శ్రీ గోవిందవల్లభ్ పంత్ సభ్యుల విమర్శలను సూచనలను అంగీకరించలేదు. ప్రణాళికను కుదించడం వాంఛనీయంకాదనీ, దానిని అమలు జరుపుకుపోవడంకంటె మార్గాంతరం లేదనీ శ్రీ నందా స్పష్టంచేశారు. ప్రణాళికను జయప్రదంగా అమలు జరుపడానికి దేశంలోని అన్నివర్గాలు, పక్షాలు ప్రభుత్వంతో సహకరించాలని శ్రీ పంత్ విజ్ఞప్తి చేశారు. కాని సభ్యులుచేసిన సముచితమైన సూచనలను ప్రభుత్వం పెడచెవినపెట్టడం సమర్థనీయం కాదు. ఇప్పటివరకు ప్రణాళిక నడచిన సరళి కూడ బాగాలేదు. లోపాలు ఎత్తి చూపినప్పుడు సరిదిద్దుకోవడం విజ్ఞతకాని మొండితనం ప్రదర్శించడం సరి కాదు. ఎల్లకాలం కరెన్సీ అచ్చువేసో, అదనపు పన్నులువేసో, లేక అప్పులు తెచ్చుకొనో ముందుకుసాగలేము. దేశంలోకూడ ఏటా ఎగవేస్తున్న పన్నుల నిల్వలను ఖచ్చితంగా వసూలుచేసియు, మూలుగుతున్న ధనాన్ని బంగారాన్ని పైకితీసి, ప్రణాళికను స్వయంపోషకం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించడం అవసరం. విజ్ఞుల మిత్రుల సలహాలను పాటించడం సముచితం.

కేరళ తీర్మానం

బహుశా యీసారి జరిగినంత ఉద్రేక వాతావరణంలో లోక్‌సభ చర్చలు ఇంతకు ముందెన్నడూ జరిగియుండలేదేమో! కేరళ వ్యవహారం చర్చించాలని నెలరోజులక్రితం ప్ర. సో. పార్టీ సభ్యుడు డాక్టర్ కె. బి. మీనన్ ఒక తీర్మానాన్ని, ఈ సమావేశంలో అశోక మెహతా ఒక వాయిదా తీర్మానాన్ని పెట్టారు. ఆ రెండు తీర్మానాలు యీ సమావేశంలో చర్చించబడవలసి వుండినవి. కాని కేరళప్రభుత్వం అభిప్రాయం తెప్పించిన తరువాతనే యీ తీర్మానాలు చర్చించే విషయము ఆలోచిస్తానని స్పీకర్ చర్చను వాయిదా వేయడం సంభ్రమాశ్చర్యాలను కలిగించింది. గతపర్యాయం కేరళపై చర్చకు ప్రధాని అంగీకరించారు. అందుకు కమ్యూనిస్టు సభ్యులుకూడ సమ్మతించారు. చర్చ జరుగుతుందో లేదో, యెప్పుడు జరిగేది చెప్పలేనని స్పీకర్ అనడం సముచితంగా లేదు. కేరళను గురించి తీవ్ర ఆందోళన జరుగుతున్నప్పుడు, కేరళగురించి కేంద్రంవద్ద సమాచారం లేదని హోంశాఖామంత్రి అనడం మరీ హాస్యాస్పదంగా వుంది. తమపైవచ్చిన ఆరోపణలు నిజంకావని రుజువు చేసుకోవలసినదిపోయి - మీనన్, అశోక మెహతాలు కేరళరాష్ట్రంపై అభాండాలు వేస్తున్నారనడం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నంబూద్రిపాద్ వంటి వ్యక్తికి తగనిపని. దీనిపై శ్రీ నంబూద్రిపాద్‌పై లోక్‌సభలో హక్కుల తీర్మానం సహా ప్రవేశపెట్టారు. [illegible]పైగా తీవ్రవాగ్వివాదం జరిగింది.

కేరళ వ్యవహారంపై జరిగిన చర్చల వల్ల ఒక ముఖ్యాంశం స్పష్టమైంది. కేంద్రం కేరళప్రభుత్వానికి లొంగిపోయినట్లు విశదమవుతున్నది. కమ్యూనిస్టుల యుక్తులకు కేంద్రప్రభుత్వం లొంగడం విచారకరం.

భగవాన్‌దాస్ మృతి

బొంబయి గవర్నరు శ్రీ శ్రీప్రకాశ తండ్రి, శాస్త్రవేత్త, మహాపండితుడు అయిన శ్రీ భగవాన్‌దాస్ మృతి భారతప్రజానీకాన్ని దుఃఖసాగరంలో ముంచింది. వారి మృతికి విచారిస్తూ దేశవ్యాప్తంగా వచ్చిన సంతాప ప్రకటనలు, శ్రద్ధాంజలులను బట్టి, శ్రీ భగవాన్‌దాసు ఎంతగొప్పవ్యక్తి అయిందీ తెలుసుకోవచ్చును. కాశీవిద్యాపీఠం సంస్థాపకులలో శ్రీ భగవాన్‌దాసు గారొకరు. భారతీయ సంస్కృతికోసం విశేషంగా పాటుబడిన వ్యక్తుల్లో వీరొకరు. ఆయన సనాతనవాది కాదుగదా, కన్సర్వేటివ్ అంతకుముందే కాదు. కాలానుగుణ్యంగా క్రొత్త ఆలోచనలను మేళవించుకొని, అభ్యుదయవాది అనిపించుకొన్న వ్యక్తి. అనిబిసెంట్ సహచరుడుగా, థియాసఫికల్ వుద్యమంలో పనిచేశాడు. సర్వమత సామరస్యాన్ని ప్రబోధించాడు. ఆయన దేశభక్తాగ్రగణ్యులలో ఒకరు. గాంధీజీ పిలుపునందుకొని ప్రథమ శాసనోల్లంఘనంలో పాల్గొని, ఒక సంవత్సరం జైలుశిక్షకూడ ననుభవించి తన స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను లోకానికి వెల్లడిచేశాడు. కేంద్ర శాసనసభ్యుడుగ కూడ మూడేండ్లు పనిచేసి, సభ్యులందరి ప్రశంసలను పొందినాడు. ఇంతేల శ్రీ భగవాన్‌దాసు మహాపురుషులలో నొకరన్నచో నతిశయోక్తి కాదు. ఈ "భారతరత్న" అస్తమయం భారత ప్రజాకోటికి తీరనిలోటు యనవలెను.

రాష్ట్రపతి విదేశీపర్యటన

రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాజేంద్రప్రసాద్ జపాన్ పర్యటనకు వుపక్రమించి ఢిల్లీనుండి కలకత్తాచేరి, నిన్ననే ప్రత్యేక విమానంలో జపాన్ రాజధాని టోక్యోకు బయలుదేరి వెళ్లారు. డాక్టర్ రాజేంద్రప్రసాద్ వెంట కేంద్రవాణిజ్యమంత్రి శ్రీ నిత్యానందకానుంగో, సొంత సిబ్బంది వెళ్ళారు. ఢిల్లీలో ఉపరాష్ట్రపతి, కేంద్రమంత్రులు, పార్లమెంటుసభ్యులు, సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు, వివిధదేశాల రాయబారులు రాష్ట్రపతికి ఘనంగా వీడ్కోలిచ్చారు. నేపాల్ ప్రయాణం మినహా శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ ప్రథమ విదేశ ప్రయాణం యిదే. జపాన్‌నుండి స్వదేశానికి తిరిగి వస్తూ బర్మాలో మూడురోజులుగడిపి అక్టోబరు 8 తేదీకి ఢిల్లీకి చేరుతారు. ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, ఉపరాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణన్ క్రిందటి సంవత్సరం జపాన్‌లో పర్యటించి, ఇండో – జపాన్‌మైత్రికి గట్టి పునాదులు వేశారు. ఇప్పుడు రాష్ట్రపతి జపాన్‌లో పర్యటించి, భారతప్రజల శుభాకాంక్షలను అందజేయుటతో, ఉభయదేశాలమధ్య సంబంధాలు మరింత దృఢంకాగలవు. ఇండియానుండి జపాన్ ముడిఇనుమును అధికంగా దిగుమతి చేసుకుంటున్నది. రాష్ట్రపతి పర్యటనతో, ఇండియా – జపాన్ సుహృద్భావం పెంపొంది, ఉభయదేశాలమధ్య ఆర్థిక, సాంస్కృతిక సంబంధాలుకూడ విశేషంగా అభివృద్ధి చెందగలవు.

వివియన్ బోస్‌తీర్పు

ముంద్రా కుంభకోణంలో జీవితబీమా కార్పొరేషన్ ఉద్యోగులు మాజీచైర్మన్ శ్రీ జి. ఆర్. కామత్, మాజీ మేనేజింగు డైరెక్టరు యల్. యస్. వైద్యనాథన్, కేంద్ర ఆర్థికశాఖ మాజీ ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ హెచ్. యం. పటేల్ గార్ల పాత్రను గురించి దర్యాప్తు జరిపిన వివియన్ బోసుకమిటీ తన నివేదికను ప్రభుత్వానికి అందజేసింది. వీరిపై చేయబడిన ఆరోపణలు చాలవరకు ఋజువైనట్లు వివియన్ బోసుకమిటీ నిర్ధారణ చేసిందని తెలుస్తున్నది. ఈ కమిటీ మాజీ ఆర్థికమంత్రి శ్రీ కృష్ణమాచారిగారి పాత్రను నిశితంగా విమర్శించారట. ఛాగ్లా కమిషన్ తీర్పును యీ నివేదికలో సమర్థించారు. వ్యాపార సూత్రాలకు విరుద్ధంగా ముంద్రా కంపెనీల షేర్లను బేరం చేయడంలో శ్రీ పటేల్ తన అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేశారు. షేర్లు కొనడంలో, షేర్లకు సరైన ధరలను శ్రీ కామత్ నిర్ణయించలేదు. యిక శ్రీ వైద్యనాథన్ ముంద్రా కంపెనీల షేర్లు కొనడములో ప్రత్యక్ష భాగస్వామి. అందువల్ల ముంద్రా కుంభకోణం జరిగి, జీవితబీమా కార్పొరేషన్‌కు నష్టం సంభవించింది. ఇందులో ముఖ్యమైనపాత్ర శ్రీ హెచ్. యం. పటేల్, శ్రీ యల్. యస్. వైద్యనాథన్ గార్లదే కాబట్టి వీరిని ఉద్యోగాలనుంచి తొలగించేందుకు ప్రభుత్వం సత్వరంచర్యలు తీసుకోవడం అవసరం. ప్రభుత్వానికి సంబంధించి అనేక పారిశ్రామిక, వాణిజ్యసంస్థలు పనిచేస్తున్నవి. వీటికి సంబంధించి ప్రత్యేక విధానాలు అనుసరించబడడం గందరగోళం కలిగిస్తున్నది. అందువల్ల యీ సంస్థలపట్ల సమగ్రవిధానాన్ని రూపొందించుటకు వివియన్‌బోస్ కమిటీతీర్పు తోడ్పడగలదని ఆశించబడుతున్నది.

ఈ రచ్చలు - రభసలు ఏమిటిరా! మన పొరుగువారికంటె మనం కొంత నయమే ననప్పటికీ, మన ప్రజాస్వామిక పంథా ఇట్లా సాగేనా అనే శంక పెద్దపెద్దవారికి ఉత్పన్నమైనది.

మన స్పీకర్ అనంతశయనం గారేమంటున్నారో - ఈ సందర్భంలో - వింటిరా? : "ఇప్పటి పోటాపోటీ పార్టీల ప్రజాస్వామికం వున్నన్నాళ్ళూ, శాసనసభ్యులు స్పీకరును గమనించి మాట్లాడరు. శాసనసభ వెలుపలగల ప్రజానీకం దృష్టిని ఆకర్షించే ధోరణిని వారనుసరిస్తారు. అంశములమీద చర్చ సాగించడం కంటె, ప్రదర్శనములను చేసి చూపడములో యెక్కువ శ్రద్ధ కన్పిస్తుంది. అందువలన కేవలం యెక్కడికక్కడ బలవంతమైన కట్టుబాటుద్వారా గాక సహకార భావం ద్వారా కార్యం కొనసాగే మార్గాన్ని అన్వేషించవలసి యున్నది."

వారింకా ఇట్లనిరి. "లోకసభలో సెప్టెంబరు 8 తేదిన సేను పార్టీలవారిని పిలిచి పోరాటం ఆపి - ఆందోళన మార్గానగాక సహకారమార్గాన ఆహార సమస్యను పరిష్కరించవలెనని తెలియజేసితిని. ఆహార సమస్యకు వర్తించే ఈ మార్గం దేశానికి ముఖ్యమైన యితర విషయములకూ వర్తిస్తుంది."

ఇంకనూ వారిట్లనిరి: "పూర్వం మనదేశాన ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయాలు చేసుకునే పద్ధతి అమలులో వుండెను. అందుకనుగుణంగా నేటి మన ప్రవర్తన వుండేటట్లు చేయడానికి కృషి సల్పవలెనని దేశనాయకులకు నా మనవి."

ఈ అభిప్రాయాలన్నీ ఆచార్య వినోబా భావే దేశాన ప్రచారం చేస్తూవస్తున్న విషయాలే. కొంతమందికి ఒక అపోహ వున్నది. ఏకగ్రీవ నిర్ణయం - నియంతృత్వం - రెండూ ఒకటేనని వారి భ్రమ.

యెవరి అభిప్రాయాలను వారు వెలిబుచ్చే స్వేచ్ఛ పరిపూర్ణంగా వుంటూ, సావకాశంగా చర్చించి అల్పసంఖ్యాకులను గూడా కలుపుకుపోయే నిర్ణయాలను చేసుకోవడం ప్రజాస్వామికం సంపూర్ణం గావడమవుతుంది గాని, నియంతృత్వం కానేరదు.

ఈ సందర్భంలో వినోబాచే ప్రభావితులై యిటీవల 18 వారాలపాటు అనేక ప్రజారాజ్యాలను పర్యటించి, అక్కడి సర్వోదయ ప్రతినిధులతో, ప్రభుత్వ ముఖ్యులతో చర్చించి వచ్చిన శ్రీ జయప్రకాశ్ నారాయణ గారేమంటున్నారో వింటిరా!: "ఆసియాలో ఎక్కడా అనేక పార్టీల స్పర్థతో గూడిన ప్రజాస్వామికం వర్ధిల్లలేదు. ఇండియాలోనూ అంతే. నా యీ అభిప్రాయం దృఢపడినది." అనగా, మనం కష్టపడి కాపీ గొట్టినా పరీక్షలో నెగ్గలేక పోయినాము. ఇదేగదా తాత్పర్యం!

మరి ప్రాచ్యాలు నూత్నంగానో క ప్రజాస్వామికంలో ప్రభుత్వ స్వరూపం ఎట్లావుంటుంది? ప్రజాసంస్థలకు ప్రభుత్వానికి సంబంధం ఎట్లావుంటుంది? వివిధాభిప్రాయాలు వెల్లడిఅవుతూనే, అల్పసంఖ్యాకులను తృప్తిపరచే ఏకగ్రీవ నిర్ణయాలెట్లా కాగలవు? ఈ దృశ్యాన్ని అర్థమయ్యేట్లు అందరికీ పెద్దలు తెలియజేయవలెను.

◆ ◆ ◆

ఒక విషాదకరమైన సంఘటన. భారతీయులకు సత్యాగ్రహమార్గాన స్వరాజ్యమిప్పించి బ్రిటిష్ ప్రజకు మహోపకారం చేసిన గాంధి వలెనే, అమెరికాలో సత్యాగ్రహం ద్వారా నీగ్రోలనుద్ధరించి అమెరికాకు మహోపకారం చేయనుద్యమించిన డాక్టర్ మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ (జూనియర్) అనే ఫాదరీ నీగ్రో నాయకుడు ఒక దుకాణంలో వుండగా సెప్టెంబర్ 20న ఒక నీగ్రో స్త్రీ ఆయనను సమీపించి గుండెమీద, కవ్వులించే కత్తితో, పొడిచింది. అనుసంవత్సరాలనుంచి వెంటాడి, యిప్పటికి నా కార్యం సాధించాను' అని ఆమె అన్నదట. ఆమెకు మతి పోయిందని పోలీసులన్నారు.

మతిపోయిన వారు గాక మతిమంతులు చేసే పనేనా యిది? జాత్యహంకార వాదులెవరైనా ఈ పిచ్చిదాన్ని ప్రోత్సహించలేదో? ఏమో, తెలియదు.

కింగ్ ఉద్యమం బలపడితే, అమెరికన్లకది శ్రేయోదాయకం. బుద్ధిమంతులైన అమెరికన్లు అనేకులు ఈ సంగతిని గ్రహించి వున్నారు.

◆ ◆ ◆

అల్జీరియా సమస్య విచిత్రంగా విషమించింది. డిగాలే ఫ్రెంచిరాజ్యంలో కలిసివుండడానికి యిష్టపడని ప్రాంతాలకు స్వరాజ్యమిప్పించే పథకాన్ని తెలియజేసి, ఆ ప్రాంతాల ప్రజాభిప్రాయాన్ని కోరినాడు. ఆర్థికసాయం కావలిస్తే ఫ్రెంచిరాజ్యంలో వుండండి—లేకపోతే స్వరాజ్యం సంపూర్ణంగా

—కొరవ 12వ పేజీలో

★ నెల్లూరు నలుచెఱగుల్లు ★

విమర్శకుడు

గవర్నరు కార్యక్రమం రద్దయింది

[illegible]

మైకా కార్మికుల అక్రమసమ్మె

[illegible]

కావలి-కనుపూరు కాలువలు

కేంద్ర మంత్రి హాథీ శ్రద్ధ

ప్లానింగు కమిషను వ్యవసాయాభివృద్ధి సలహాసంఘ దక్షిణ మండల సభ్యులు శ్రీ లాల్‌సింగ్, నరసింహయ్య, మహావీరప్రసాద్ గారలు 2 తేది వచ్చి కావలి-కనుపూరు కాల్వలు ప్రదేశాన్ని, సంగం ఆనకట్టను పరిశీలించి పోయారు.

శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి గారు ఆ మధ్య ఢిల్లీకి పోయినప్పుడు కేంద్ర ఇరిగేషను ఉప మంత్రి శ్రీ హాథీగారు యీ కాల్వల విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నదని ప్రశ్నించారని, ఇరిగేషను మంత్రి సలహాతో రివిన్యూ మంత్రి అభివృద్ధి పన్ను పనులకు చట్టం తెచ్చుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారని శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు సమాధానం చెప్పారని తెలుస్తున్నది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చురుకుగా, శ్రద్ధగా వ్యవహరిస్తే కేంద్రం సహాయపడవచ్చు.

[illegible]

పి.సి. రెడ్డి విదేశ పర్యటన

[illegible]

శ్రీ రామరెడ్డిగారి యాత్ర

[illegible]

వంగల్లు విందు

[illegible]

ఆత్మకూరు ఉపఎన్నిక

[illegible]

అడపాల వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి మరణం

[illegible]

ఈదూరు పిచ్చయ్య నాయుడుగారి కాలధర్మం

[illegible]

రంగనాథ దేవాలయంలో 40 బస్తాలు సిమెంటు

[illegible]

సోమశిల ప్రాజెక్టు సంపం

[illegible]

పాకాటి వీరారెడ్డి సత్రం

[illegible]

కావలి వర్కింగ్ జడ్జి శ్రీ యం. బి. ఏ. మూర్తిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి కాంతసుందరి : శ్రీ ఏ. కృష్ణస్వామి బి. ఇ. వీరి వివాహం నెల 24 తేది తిరుచానూరులో జరిగింది.

అబ్బా! తిరుగా క్షయాసుపత్రికి మంచి డాక్టరు వచ్చాడయ్యా

[illegible]

కిసాన్ సమ్మేళనం సభ అచ్చన్నగారి రాక

[illegible]

సుద్దవండ-అప్పసముద్రం ప్రాజెక్టులు

[illegible]

అంటువ్యాధుల ఆస్పత్రి

[illegible]

కుష్టు ఆస్పత్రి

[illegible]

రిక్షావాని మరణం

[illegible]

శ్రీనివాసన్ షష్టిపూర్తి

[illegible]

రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టు

[illegible]

నెల్లూరుకు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని రాక

రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ పిడతల రంగారెడ్డిగారు యీరోజు పురయం ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో హైదరాబాదునుండి వచ్చారు. అక్టోబరులో జరుగు ఏ.ఐ.సి.సి. నిధి వసూలు నిమిత్తం వీరు వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది.

[illegible]

శ్రీ సద్గురు సాయిబాబా మందిరము సర్వసభ్య సమావేశము

ఈ నెల 27 తేది శనివారము సా. 6 గంటలకు [illegible] 22-10-1958 తేదీ [illegible]

—డాక్టర్ ఎం. కె. రాజగోపాలాచారి, మందిర స్థాపక కార్యదర్శి.

నీటిమట్టం

[illegible]	1. 7 అ.
[illegible]	0. 7 ,,
[illegible]	20. 65 ,,
[illegible]	7. 9 ,,
నెల్లూరు [illegible]	15. 95 ,,

నెల్లూరు బజారు

[illegible]	పుట్టి 1.కి	345- 0-0
జి. బి.	,,	350- 0-0
[illegible]	,,	290- 0-0
[illegible]	,,	380- 0-0
రాగులు	,,	360- 0-0
[illegible]	,,	420- 0-0
[illegible]	100 [illegible]	41- 4-0
[illegible]	,,	43-12-0
[illegible]	సేరు 1.కి	0-10-6

నందలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 158 of 49. E. P. 182 of 58

[illegible]

27-10-58 [illegible]

(1) [illegible] 0-42 0.13.6

(2) [illegible] 687 (2) 0-19 0. 3.0 [illegible]

(3) [illegible] 1201 (1) 0-35 0. 6.0 ,,

(4) [illegible] 706 [illegible] 0-63 0.10.0 [illegible]

[illegible] 200/- [illegible]

నందలూరు డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

[illegible] : S. C. No. 656 of 1956. E. P. No. 173 of 1958.

ముమ్మిడి కొండల్‌రావు (పుంఫ్) పిటర్ —డిక్రీహోల్డరు.

[illegible] ... —ప్రతివాది.

[illegible] 13.10.58 [illegible]

[illegible]

[illegible]	393/2	0—61	0- 8-0	[illegible] 394/1 [illegible] 1/24 [illegible]	
[illegible]	336/3	0—31	2- 1-0	,,	2 to 5 [illegible]
[illegible]	336/4	0—[illegible]	1- 9-0	,,	[illegible] 336/5 [illegible]
[illegible]	336/6	0—33	2- 4-0	,,	1/2 [illegible]
[illegible]	336/8	0—[illegible]	0-10-0	,,	
[illegible]	262/1	0—15	0- 2-0	,,	
[illegible]	[illegible]/1	[illegible]	0—8[illegible]	0- 2-0	[illegible]
[illegible]	263/1	[illegible]	0—17	0- 3-0	[illegible]

[illegible] 262/1, [illegible] 263/1 [illegible] 1/4 [illegible]

—[illegible]

జిల్లా ఇర్రిగేషన్ మహాసభ విశేషాలు

(9-వ పేజీ తరువాయి)

లనీ, అందుకూ శ్రద్ధగా పనిచేస్తే, దీనిని సాధించ గలమనీ భావిస్తున్నారు మంత్రిగారు.

నెల్లూరు పెన్న ఆనకట్ట రీమాడలింగు స్కీము

నెల్లూరు పెన్నానది ఆనకట్ట రీమాడలింగు స్కీము మొత్తం రు. 30 లక్షల ఖర్చుతో (వ్యవసాయానికి రు. 25 లక్షలు, కాల్వల త్రవ్వకానికి రు. 5 లక్షలు) త్వరలో అమలుజరుపబడ గలదని మంత్రిగారు వెల్లడించారు.

చెరువుల మరమ్మత్తులు

చెరువులోకి నీరు సరిగా వచ్చి, ఆ నీరు రైతుకు సక్రమంగా సరఫరా అవుతుందన్న ప్పుడే చెరువుల మరమ్మతులకు పూనుకోవా లనీ, క్రొత్త ఆయకట్టును దృష్టిలో పెట్టుకో వాలనీ, ఈ విషయంలో పాత జి. ఓ. లను మార్పుటకు ప్రయత్నిస్తానని మంత్రిగారు హామీయిచ్చారు.

పంటకాల్వలు

పంటకాలువల విషయంలో 25 ఎకరాల పరిమితి పెడుతున్నామన్నారు.

మైనర్ యిరిగేషన్ పనులు

ఈ విషయంలో తాను, శ్రీ తిమ్మారెడ్డి గారు శ్రద్ధవహించి పనిచేస్తున్నామనీ, కేంద్రం నుండి ఎక్కువ డబ్బు రాబట్టుటకు ప్రయత్నిస్తు న్నామని చెప్పారు. మైనర్ ఇరిగేషన్ పనుల ప్రాధాన్యతను యావద్భారతదేశం తెలుసు కొనేట్లుగా చేసినకీర్తి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభు త్వానిదే నన్నారు.

వ్యవసాయరంగంలో మిగిలిన మొత్తాల నంతా మైనర్ ఇరిగేషన్ పనులకోసం ఖర్చు చేయాలని కేంద్రప్రభుత్వం అంగీకరించిందని మంత్రిగారు చెప్పారు.

తీర్వాజాస్తి వసూలు

తీర్వాజాస్తి వసూలు చేయడం అసంగతమైన విషయమనీ, పదేండ్లు వరుసగా తీర్వాజాస్తి చెల్లించియుంటే, తర్వాత తీర్వాజాస్తి సమస్య లేదన్నారు మంత్రిగారు.

వరద నిరోధక స్కీములు

జిల్లాలో వరద నిరోధక స్కీముల అవస రం తనకు తెలియదనీ, ఈ స్కీములక్రింద కోటి రూపాయలు కేటాయించబడివుందనీ, నెల్లూరుజిల్లాకు అవసరమైతే వరద నిరోధక స్కీములు కూడ మంజూరుచేసే విషయం ఆలో చిస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు.

జమీందారీ చెరువులు

జమీందారీ చెరువులు, దశబంధం చెరు వుల విషయం, చెరువుల భూములకు అద నంగా నీటిపన్ను వసూలుచేసే విషయం పరి శీలిస్తానన్నారు.

ఇతర స్కీములు

గండిపాళెం ప్రాజెక్టు, మనీ ప్రాజెక్టు, తాడివారిపల్లె చెరువు, కోటవాకిళ్ళ స్కీము విస్తరణ విషయం పరిశీలిస్తానన్నారు.

మోపాడుప్రాజెక్టు ఆయకట్టు విస్తరణ విషయం చీఫ్ ఇంజనీరును పరిశీలించమనీ; రుద్రవరం చెరువుస్కీము విషయం కలెక్టరును, ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరును పరిశీలించమనీ మంత్రిగారు ఆదేశించారు.

తాలూకా ఇరిగేషన్ సభలు

శ్రీ రావిపాటి మహానంద కోరినట్లు, తాలూకా స్థాయిలో ఇరిగేషన్ సభలు పెట్టు టకు తన కభ్యంతరం లేదనీ, ముందు జిల్లా స్థాయిలో ప్రారంభించి తర్వాత తాలూకా సభలు పెట్టుదామన్నారు మంత్రిగారు.

చీఫ్ ఇంజనీరు

తర్వాత ఇరిగేషన్ చీఫ్ యింజనీయర్ శ్రీ ఏ. ఆర్. వెంకట్రామన్ గారు, నెల్లూరు జిల్లా వాతావరణం, వర్షపాతం, నదుల ప్రవాహం, భూసారం, ఉష్ణోగ్రతలు, మేజరు, మైనరు యిరిగేషన్ వసతులు, ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అమలు జరి గిన నీటివసతుల పథకములనుగురించి చక్కగా వివరించారు.

ద్వితీయ ప్రణాళికక్రింద అమలుజరుగు స్కీములు

నెల్లూరుజిల్లాలో రు. 16 లక్షలఖర్చుతో 2458 ఎకరాల ఆయకట్టుగల పాలేరుస్కీము (మధ్యతరగతి) పని ప్రారంభం కాబోతున్న దనీ; రు. 20 లక్షల 76 వేలఖర్చుతో 4480 ఎకరాలు ఆయకట్టు కలిగిన 14 మైనరు ఇరి గేషన్ పనులు తలపెట్టబడియున్నవనీ; 7 లక్షల 60 వేలఖర్చుతో 2367 ఎకరాల ఆయ కట్టుగల 31 చెరువుల మరమ్మతులు ప్రతిపా దింపబడి యున్నవనీ, అందులో 8 శాంక్షన్ కాబడినవనీ చీఫ్ ఇంజనీరు చెప్పారు.

ప్లానుకు సంబంధంలేకుండానే, రు. 1 లక్ష 30 వేల ఖర్చుతో 200 ఎకరాల ఆయ కట్టుగల శంకవరంస్కీము తీసుకోబడిందని కూడ చెప్పారు.

తృతీయ ప్రణాళికలో తీసుకోబడగల స్కీములు

మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికక్రింద మనజిల్లాలో 66 యిరిగేషన్ స్కీములు అమలుజేయబడగలవనీ, అందులో కావలి కనుపూరు కాల్వలు, నాగా ర్జునసాగర్ రెండవదశ (కుడికాల్వత్వవ్వకం), సోమశిల రిజర్వాయర్, సంగంఆనకట్ట వద్దన స్కీము రిమోడలింగుస్కీము, స్వర్ణముఖి ఎడమకాల్వస్కీము, గండిపాళెం రిజర్వా యర్, ఇతర యిరిగేషన్ పథకములు ప్రభుత్వ దృష్టిలోనున్నవని చెప్పారు. ఇవిగాక మనీ, పాలేరు, మన్నేరునదులనీటిని వ్యవసాయానికి మరలించుకోగలిగితే, అదనంగా లక్ష ఎకరాలు సాగులోకి రాగలవన్నారు.

ప్రతినిధుల సూచనలు

తర్వాత శ్రీయుతులు ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి, జి. యల్లమంద రెడ్డి, మూసాసాహెబ్, ఈశ్వరవాక వేణు గోపాలరెడ్డి, బసవారెడ్డి శంకరయ్య, ఆత్తి వరపు వెంకటరామరెడ్డి, సానికొమ్మ కాశి రెడ్డి, రావిపాటి మహానంద, పాదిలేటి వెం కటస్వామిరెడ్డి, నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, కాశిం వెంకటరెడ్డి, కంగరాజు రామకృ ష్ణయ్య, దిరిశాల రమణారెడ్డి, కవని శ్రీధర రావు, యం. మునుస్వామి, నలమోతు చెంచు రామానాయుడు, దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, అల్లం కృష్ణయ్య, పెరుమాళ్ల శెట్టి, యం. శంక రయ్య, పెంట్లూరు సుబ్బారెడ్డి (ఆత్మకూరు తాలూకా), బెజవాడ కోదండరామరెడ్డి చర్చ లలో పాల్గొన్నారు.

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి

ఇరిగేషన్ మహాసభ చర్చలలో, శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి వుపన్యాసం సభ్యుల దృష్టిని ఆకర్షించింది. ఆర్థికలోటు కారణంతో, సోమశిల ప్రాజెక్టు అమలు జరగడం లేదనిచెప్పే వాదనను తామంగీకరించమనీ; సోమశిలకు ప్రభుత్వం పూనుకుంటే యీ ప్రాజెక్టుకు అయ్యే ఖర్చు రు. 15 కోట్లలో 7 కోట్ల రూపాయలు రైతులవద్దనుండి అప్పు ప్రభుత్వానికి యిప్పిస్తానని శ్రీ ఏ సి. సుబ్బా రెడ్డిగారు ధైర్యంగా హామీ యిచ్చారు. నాగార్జునసాగర్ రెండవ దశవరకు ఆగ కుండా తక్షణమే కావలి–కనుపూరు కాల్వల స్కీమును అమలు జరుపాలన్నారు. మెట్ట తాలూకాల్లో మైనర్ యిరిగేషను పనులను విరివిగా ప్రారంభించాలన్నారు.

శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి

సోమశిల విషయంలో 7 కోట్ల అప్పు వసూలవుతుందనే నమ్మకం తనకులేదనీ, ప్రాజెక్టుకు అయ్యేదబ్బు అంతా మనమేయిస్తే ప్రభుత్వంచేసే మేలు ఏముందని ప్రశ్నించారు శ్రీ కోదండరామరెడ్డిగారు. కావలి–కను పూరు కాల్వల విషయంలో మన యిరిగేషన్ మంత్రిగారిలో మార్పురావడం శుభసూచక మనీ చెప్తూ, ఈ కాల్వలను త్రవ్విస్తే శ్రీ నర సింగరావుగారి శిలావిగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠిస్తానని శ్రీ కోదండరామరెడ్డి చెప్పడంతో, సభ గొల్లుమని నవ్వింది. అధికారాలో కొత్తదృష్టితో యీ స్కీమును తీసుకోవాలన్నారు. చాల్లకు అడ్డంగా వున్నప్పుడు తుంగభద్ర మిగులు నీటిని పెన్నకు మరలించినందుకు మంత్రిగారిని ప్రశంసించారు.

ఇతర ప్రతినిధులు

వున్న ఆయకట్టును రీమోడల్ చేస్తే, వున్న నీటిని పూర్తిగా సద్వినియోగం చేసుకోవచ్చు ననీ; నెల్లూరుజిల్లాలో మధ్యతరగతి ప్రాజెక్టుల మీదనే కేంద్రీకరించాలని శ్రీ జి. యల్లమంద రెడ్డి సముచిత సూచనలిచ్చారు.

రాజ్యాంగం మారినా రూల్సు మారకపోవ డం విచారకరమన్నారు, మూసాసాహెబ్ గారు. ఉదయగిరి తాలూకాలో విరివిగా మైనర్ యిర్రిగేషన పనులను ప్రారంభిం చాలని కోరారు. విద్యుచ్ఛక్తి వసతికూడా కల్పించాలన్నారు.

చెరువుల సాగుకు నీటిపన్ను వసూలు చేయుటను విమర్శిస్తూ, స్వర్ణముఖి, నెల్రికాల్వ, పాములకాల్వ, రొయ్యలకాల్వ స్కీములను చేబట్టాలనీ, శ్రీహరికోట కేనాడుభూములను వుప్పునీటి వెల్లువలకు కొట్టుకొనిపోకుండా కాపాడాలని శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగో పాలరెడ్డి కోరారు.

శ్రీ బసవారెడ్డి శంకరయ్య తీర్వాజాస్తి వసూళ్ళను విమర్శించారు. అల్లూరువారధకు డ్రెయినేజీ ఏర్పాటుచేయాలన్నారు.

పెన్న నెల్లూరుఆనకట్టను రిమోడల్ చేయా లనీ, మెట్టభూముల సాగుకు సహాయప డలాలనీ, మెట్టూరులోన్లకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లై చేయాలని శ్రీ ఆత్తివరపు వెంకట్రామ రెడ్డి కోరారు.

మైనరు యిరిగేషన్ పనులకు ప్రత్యేక మైన కేటాయింపు వుండాలనీ, మనీప్రాజె క్టును అమలుచేయాలనీ శ్రీ కాశిరెడ్డికోరారు.

శ్రీ రావిపాటి మహానందగారు, తాలూకా స్థాయిలో యిరిగేషన్ సభలను జరిపించా లనీ, నాగార్జునసాగర్ కుడికాల్వ హైలెవల్లో నిర్మించి, అవసరమైనచోట్ల లిఫ్టుయిరి గేషన్ వసతి కల్పించాలనీ, ఆర్థికపాటిదృష్టి లేకుండా మైనర్ యిరిగేషన్ పనులను ప్రారంభించాలనీ, దశబంధం చెర్వులను ప్రభుత్వం వెంటనే స్వాధీనపెట్టుకోవాలని కోరారు.

సోమశిలప్రాజెక్టు విషయంలో అపోహ లున్నవనీ, పెన్న దక్షిణ తాలూకాలకుకూడ వర్తించేటట్లుగా సోమశిల రిజర్వాయర్ పథక మును రూపొందించాలని శ్రీ పాదిలేటి వెంక టస్వామిరెడ్డిగారుకోరారు. క్రొత్త ఆయ కట్టును దృష్టిలోపెట్టుకొని చెరువు మరమ్మతు చేయాలనీ, 15 గ్రామాలకు ఉపయోగపడే ట్లుగా కోటవాకిళ్ళస్కీమును యిప్పుడే విస్త రించచేయాలని, మామిడికాల్వ, పెలికండ్లేరు స్కీము, స్వర్ణముఖి ఎడమకాల్వస్కీము, వెంకటగిరి చెరువుసప్లయి ఛానల్‌స్కీములను ప్రారంభించాలని కోరారు.

రుద్రవరం చెరువు సప్లయి ఛానల్, మామిడికాల్వ, రూపిలిచెరువు, బాలిరెడ్డి పాళెంచెరువు, చల్లకాల్వ కొట్టుకోటరు స్కీము లను ప్రారంభించాలనీ, కరిచేడు గ్రామానికి విద్యుత్ సరఫరా గావించాలని శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కోరారు.

గండిపాళెం ప్రాజెక్టు, పెదమాచనూరు స్కీమును ప్రారంభించాలనీ, కట్టలు తెగిన చెరువులను వెంటనే రిపేర్లు చేయించాలనీ శ్రీ కాశిం వెంకటరెడ్డిగారు కోరారు.

కంభాలదిన్నెవద్ద యానాదివాగుపై చిన్న ఆనకట్టకట్టి, మోపాడుప్రాజెక్టు కాల్వకు నీరు మరలించాలని శ్రీ కంగరాజు రామకృష్ణయ్య కోరారు.

కావలికాల్వ విషయంలో మంత్రిగారు శ్రద్ధవహించి పనిచేయాలని శ్రీ వేములపాటి సుబ్బారాయుడు కోరుతూ, మోపాడు ప్రాజెక్టు నిరుపయోగమైనదన్నారు.

చెరువుపనులు యింకను దర్శి తాలూకాలో ప్రారంభింపకపోవడాన్ని శ్రీ దిరిశాల రమణా రెడ్డి విమర్శించారు.

మోపాడు ప్రాజెక్టు తూములు తగ్గించి, ఆయకట్టను పెంచాలనీ, రిజిస్టరు ఆయకట్టు ప్రకారం స్కీములను రీమాడల్ చేయాలని, జమీందారీ ప్రాంతంలో వదలివేయబడిన చెరువులను పునరుద్ధరించాలని శ్రీ కవని శ్రీధర రావుకోరారు.

చిన్నమాల సప్లయిఛానల్ స్కీమును వెం టనే ప్రారంభించాలనీ శ్రీ యం. మును స్వామిగారు కోరారు.

కందుకూరు తాలూకాలోని పోకూరుచెరు వుకు సప్లయికట్టే విషయం ఇంజనీర్లచే పరి శీలన చేయాలని శ్రీ యన్. చెంచురామా నాయుడుగారు కోరారు.

10 లక్షల ఖర్చుతో లోయర్ ఉప్పుటేరు ప్రాజెక్టుకట్టి మూడేండ్లయినా, తమ భూము లకు నీరు సరఫరా కాలేదని శ్రీ దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి చెప్పారు.

సోమశిలప్రాజెక్టు పెన్న దక్షిణ తాలూకా లకుకూడ వుపయోగపడేట్లు రూపొందించా లని శ్రీ అల్లం కృష్ణయ్య కోరారు.

ఇంకను మరికొందరు మాట్లాడిన తర్వాత మంత్రి శ్రీ నరసింగరావు చర్చను ముగిస్తూ వుపన్యసించారు.

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి వందన సమ ర్పణంతో కార్యక్రమం ముగిసింది

—మా. వి.

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారణ దివ్యౌషధి
మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిస్టర్డు) పక్షవాతం, రుద్రివాతం, చచ్చు, తిమ్మిర్లను త్వరలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. మా షాపులో క్రెడిట్ మాన్యుయల్ కొనవలసినవారు ప్రేమే వాడుము. వ్యాధి వివరాలు తెలుపుడు — యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.
ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- యి. ప్యాకింగ్‌పోస్టేజి వేరు.
"ఆయుర్వేదకేసరి" - "వైద్యవిశారద" "కవిరాజ్" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య
కాకర్ల కామాక్షయ్య (రిజిస్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి - నెల్లూరు.

★ పల్లెలు ★

బిట్రగుంట ఆస్పత్రి

11 తేదీ జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ శ్రీనివాస్‌చారి గారు పశువుల ఆస్పత్రిని ప్రారంభించారు. మందులుంటే డాక్టరులేక, డాక్టర్లుంటే మందులులేక ఆస్పత్రులుంటున్న యీరోజులలో పశువైద్యశాలలను స్థాపించుకోవడం సముచితంగా వున్నదన్నారు శ్రీనివాస్‌చారిగారు. జిల్లా పశువైద్యశాఖాధికారి శ్రీ బి. ఉత్తరయ్యనాయుడుగారు ఆ స్పత్రి స్థాపకులను అభినందించారు. కమిటీ తరఫున శ్రీ వై. సుందరమూర్తిగారు ఆస్పత్రి నిర్మాణకృషిని వివరించారు. —ఓ. వి.

* * *

కనిగిరి కాంగ్రెస్

మండల కాంగ్రెస్ సమావేశం 22 తేదీ శ్రీ యేబ్బూరి సంగయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. గవర్నరు శ్రీ సచార్ వెల్లూరు విచ్చేయు సందర్భంలో నాగార్జునసాగర్ కుడికాలువ, వైద్యశాల విస్తరణ, రైల్వే సౌకర్యము, స్టేటుబ్యాంకి, టెలిఫోను, మంచినీటి సరఫరా మున్నగు కనిగిరి అవసరాలను గూర్చి ఒక నివేదిక సమర్పించుటకు సంగయ్య, రామ సుబ్బారెడ్డిగారలను నియుక్తులనుజేస్తూ తీర్మానించబడింది. అక్టోబరు 2 తేదీ మండల కాంగ్రెస్ కార్యాలయంలో గాంధీజీ, పొట్టి శ్రీరాములుగార్ల చిత్రపటాలను ఆవిష్కరించుటకు; మండలంలో జరుగు రాష్ట్ర నాయకుల పదయాత్రలో సభ్యులందరు పాల్గొనుటకు తీర్మానించబడింది. —ప్రెసిడెంటు

* * *

తాళ్లూరు గ్రంథాలయం

లోకల్ లైబ్రరీ అథారిటీవారి గ్రంథాలయభవన బాడుగను తాము భరించలేమని, తక్షణం యిల్లు ఖాళీ చేయవలసిందిగా పంచాయితీవారు జిల్లా ప్రెసిడెంటుగారికి తెలియజేశారట. పదిరూపాయలున్న దాన్ని యిరవై రెండుకు పెంచిన బాడుగను జిల్లా లైబ్రరీ అథారిటీవారు భరించవలసివుంటుంది. బాడుగ కారణమున లైబ్రరీ ఎత్తివేసే పరిస్థితులు కల్పించకండి.

పూరు పెద్దదే అయినా దారిద్ర్యంకలిగివుండావున్న తాళ్లూరులో లైబ్రరీవుండడం కంటే, ప్రభుత్వకార్యాలయాలు యితర విధాల అభివృద్ధిలోవున్న పురిచేదుకు గాని, దర్శిగాని దీనిని మార్చడం వుచితంగా వుండగలదేమో నిష్పక్షికంగా ఆలోచించవలసిందిగా ఛైర్మన్ శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారిని కోరుతున్నాము. —ఓ. వి.

* * *

కాకొల్లువారిపల్లె పోస్టు

మూడు ఫర్లాంగులలోనున్న రామాపురం పోస్టాఫీసునుండి తొలగించి, మా గ్రామాన్ని రెండు మైళ్ళ దూరానవున్న తేంపాడు పోస్టాఫీసుకు జతజేశారు పోస్టల్ అధికార్లు. యీ వింత ఏర్పాటు ఆశ్చర్యం కల్గిస్తున్నది. మా గ్రామానికిచెందిన 50 మంది పొట్టచేతబట్టుకొని బర్మాదేశం పోయి వున్నారు. పదిమంది టీచర్లుగల పాఠశాల వున్నది. పుత్తూర ప్రత్యుత్తరాలు, మనియార్డర్లు, చెక్కులు వస్తూవెళ్లా ఎన్నో వస్తుంటవి. పోస్టాఫీసు దూరమైనందువల్ల చాల యిబ్బందిగావున్నది. కావున మా గ్రామాన్ని తిరుగా రామాపురం పోస్టాఫీసుకుమార్చి మా కష్టాల్ని కాపుదురుగాకయని పోస్టల్ సూపరింటెండెంటుగారిని కోరుతున్నాము. —షేక్ మస్తాన్

* * *

తోటపల్లి శిబిరం

తోటపల్లిగూడూరు ప్రథమదశ అభివృద్ధి కేంద్రం ఆధ్వర్యమున, బి. డి. ఓ. శ్రీ దత్తగిరిగారి పర్యవేక్షణలో విశిష్ట శిక్షణ శిబిరం 14 నుండి వారంరోజులు జరిగింది. శిబిరాన్ని శాసనసభ్యులు శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారు ప్రారంభించారు. జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి శ్రీ జి. సత్యనారాయణరావుగారు సమాలోచనం గావించారు. శిబిరాన్ని ప్రారంభిస్తూ శ్రీ కోదండరామరెడ్డిగారు దేశంలో ఆహారసమస్య క్లిష్టంగా వున్నదని, అగ్రనాయకులుసైతం ఆందోళన చెందుతున్నారని, మనరాష్ట్రం స్వయంపోషకమైనంత మాత్రాన మనం తృప్తిపడగూడదని యీ వుద్దేశాన్ని దృష్టిలోపెట్టుకొని యీ శిబిరంలో శిక్షణ పొందువారు అధికోత్పత్తికి రైతాంగాన్ని ప్రోత్సహించాలని వుద్బోధించారు. జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారిగారు ముచ్చటిస్తూ, అధికోత్పత్తికి అవసరమైన నవీన విధానాలను— అవి ఏ దేశానికి చెందినవైనా—రైతాంగం అనుసరించాలన్నారు. వ్యవసాయశాఖ రైతులకు అన్ని విధాల సహాయకవడగలదని, నిందలు వేయకుండా యిబ్బందులను తెల్పితే శాఖ వారి పనులు చేయించుకోవడం రైతుల ధర్మమని వుద్ఘాటించారు. అడిషనల్ జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారి శ్రీ చింతామణిగారు మాట్లాడుతూ నవీన విధానాలను అవలంబించటంలో వెనుకంజవేయకుంటే, మన రైతాంగం అధికోత్పత్తిలో ఏకైక రైతాంగానికి తీసిపోదన్నారు. జిల్లా పరిచారశాఖాధికారి శ్రీ పి. వీరభద్రరావుగారుకూడా ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమంలో పాల్గొని వుపన్యసించారు. కుటీరపరిశ్రమల విస్తరణాధికారి శ్రీ శాస్త్రి సత్యనారాయణగారి వందనసమర్పణంతో కార్యక్రమం ముగిసింది.

రెండవరోజు వ్యవసాయం పశుపోషణలనుగూర్చి పదరు విస్తరణాధికార్లు శ్రీయుతులు యం. గోపాలకృష్ణారెడ్డి, యం. యూసాదిగార్లు వుపన్యసించారు. శ్రమదానం, వనమహోత్సవం, కంపోస్టుగుంటల పరిశ్రమ ప్రదర్శనం, విజ్ఞాన వినోదకార్యక్రమాలు విజయవంతంగా నిర్వహించబడినవి. సాయంకాలం జరిగిన బహిరంగసభలో యస్.ఇ.ఓ. శ్రీ రాజాగారు పరిశీలక, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలనుగూర్చి వుపన్యసించారు. మూడవరోజు ఆటలపోటీలు, అంబర్‌చరఖా ప్రత్యక్ష ప్రదర్శనలు జరిగి శిబిరం ముగింపు చేయబడింది. —ఓ. వి.

* * *

పరాయిజిల్లాల పర్యటన

మన జిల్లాలోని అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పురోగతిని ప్రత్యక్షంగా చూచుటకు, కర్నూలు కడపజిల్లాలకు చెందిన తొమ్మిదిమందితోగూడిన బృందం వివిధ బ్లాకులలో నాలుగురోజులపాటు పర్యటించింది. వీరు శిక్షణపొందిన గ్రామసహాయకులు, అధ్యక్షులు కృషీవలులు, తమతమ గ్రామాల అభివృద్ధిలోను, సమాజవికాస కార్యక్రమాలోను, వుత్సాహంగా పాల్గొనువారు.

వీరు అనంతపూరు, చిత్తూరుజిల్లాలలో పర్యటించి క్రొత్తగా ప్రారంభమైన నాయుడుపేట బ్లాకులో 11 తేదీ ప్రవేశించారు. చిల్లకూరుకోడ్డు నిర్మాణంలో శ్రమదానం చేశారు. సాయంకాలం వెంకటగిరి అభివృద్ధి కేంద్రంలో నిమ్మతోటలను, వ్యవసాయ క్షేత్రాలను చూశారు. 12 తేదీ పొదలకూరులోని బ్లాకు కార్యాలయాలు, సమాచార కేంద్రం, స్త్రీమ సమసంక్షేమ కేంద్రం దర్శించి, చిత్తలూరువెళ్ళి జిల్లా అధికార్ల సమావేశంలో, బ్లాకుకమిటీ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. 13 తేదీ రాపూరు తాలూకాలోని మద్దూరుపాడుపోయి వెల్లూరు వెంకటరెడ్డిగారి పండ్లతోటలు, వ్యవసాయ, పశు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను తిలకించారు. తర్వాత ఇందుకూరుపేటవచ్చి స్థానిక వ్యవసాయదారులతో చర్చలు జరిపారు. 14 తేదీ వెంకటాచలం అభివృద్ధికేంద్రంలో పర్యటించారు. తమ యీనాలుగురోజుల పర్యటనలో కలిగిన అనుభవాలను వివరిస్తూ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపట్ల ప్రజల వుత్సాహాన్ని, ఆసక్తిని, అధికార్ల కలుపుగోలు తనాన్ని ప్రశంసించారు. —ఓ. వి.

★ శివారెడ్డి పద్యాలు ★

దోమ కాటు

మొన్నటివారము నుస్తీ
గున్నందున మిమ్ము గలుసుకోలా, పద్యాలున్నవ్రాస్త యెవరే
మన్నా మాకలను నిమిషమాగిస్తాంటా?

దబ్బదింది బాడి, దేన్నంచి? రాత్రిళ్లు
నిద్రలేదు రెండు నెలలనుండి,
దోమకాటుజాస్తి, గ్రామంలో జలధార్లు
దిబ్బగుంట్లు, యడిగె దిక్కులేదు!

ఎట్టబోద్దో యేందో యీపాడుకీవాళ్ళి
టయిమువచ్చి పచ్చిపాయినపాట;
యీగ పైనవాళ్ళే యెగిరికం లేస్తుంది!
చిందులేస్త రెబ్బిచీమగుడితె!

పట్టుబట్టబోదు పంచాయితీబోర్డు
ఎందువలన? దానికెన్నో కారణాలు, స్వప్రయోజనముక్రింద జమకట్ట
వీలులేదు, దాని విషయమేదు.

పంచాయతీ పరిపాలన
మంచిదె, మనయిండియాకు మైనరుదీర్లా,
అంచేత మనము యీదేశే
పించేందుకు తావులేదు పెరగాలింకా.

ఇంట్లో పండుకుంటె యింజక్షనిస్తాయి
దోమలొచ్చి ఏమి దోచడంల,
రైటవిసుకుమొబ్బు శాధల్ల యిద్యేదె
చేసు చేడగొంట చెట్టినాయకుకు.

బ్రతికిసెడినవాణ్ణి, బడికెప్పేయరయ్యోళ్ళ,
బిడ్డలున్నవాణ్ణి, బీదవాణ్ణి
మశకసార్వభౌమ! మాకోలిరాచాక
నీరసంగవుంది, నిద్రబోని.

మొరార్జిదేశాయ్

ఆమెరికాపైపు ప్రెుగ్గు జూపాడటన్న
కారణముచేత దేశాయి, కడుపుమండి
గంతులేశారు కామ్రేడ్లు గంటసేపు
పండితునిప్రెుాల, చూదాము పత్రికల్లా.

సెహుల్లపండితుణ్ణి నిరసించినాడంట
ఆ మురార్జి, యేణ్ణో ఆమెరికాలా,
ఏమిరాజభక్తి! ఎంతవిశ్వాసమ్మో
ఎర్రసోదరులకు! యిదోక యెత్తు.

మాపురేపుతాము మాస్కోను బొగడొచ్చు
యెగరవేయవచ్చు ఎర్రజెండ

ఎందుకింతమంటూ, యింగ్లీషువారంటె,
ఆమెరికంటె యేమెం అంతక్రోధ!

మనప్రధానిగార్ని మందలించాల్సిందె,
ఆప్తబంధులైన ఆమెరికనుల
పొన్నపూలుదెచ్చి పూజించవలసింగె,
ఓ మురార్జి! వాళ్ల కేమిదెలుసు.

అడపాల

అంతరించినాడు అడపాల అయ్యయ్యో!
పార్లపల్లి నెలవు; పంటరెడ్డి
కాకదొకిసొత్తు తనసొత్తుకోసేదు
మంచివాడు యీవి మాటలేదు.

తీపుకారుతేన్లో, చేలాన్లో, చెట్లాన్లో
మిద్దమీదతేన్లో, మిత్రులేన్లో
యెక్కడున్నవలకె యీ ఆట్టసోనాలు
దారితోదు మనకు ధర్మమెుకటె!

వదిలిపెట్టిపోరు వద్దంటె యమధర్మ
రాజు, యెుకెకోటి కోటావారి
చచ్చువాళ్ళలిష్టు అచ్చైతే ప్రకటిస్తె
ముందుగానె, మీలు యెుందుకైన.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, దక్షిణామాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోను నెం. 71354 రు.
బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.
అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము
చింతలూరు
అలమూరు పోస్టు * తూర్పు గోదావరిజిల్లా
ప్రశస్తమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు లభించును
ఆంధ్రప్రదేశమందంతటను బ్రాంచీలు - ఏజన్సీలు గలవు
బ్రాంచి :: ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

గుంటూరు సెకండు అ॥ సబుకోర్టులో

O. S. No 51 of 1958.

నాగెళ్ళ పర్వతవర్ధనమ్మ ... —వాది.

(1) ప్రాటూరి వెంకటప్రసాదరావు (2) యీ లక్ష్మీనరసింహారావు (3) యీ సుబ్బరత్నమ్మ (4) యీ నరసింహస్వామి —ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరు వాది పై ప్రతివాదులమీద దాఖలు చేసిన దావాలో ప్రతివాదులకు నోటీసు నిమిత్తము 30—9—1958 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. గనుక ప్రతివాదులకు గల ఆక్షేపణలను వాయిదానాడు పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరై తెల్పుకునేది.

—యం. సి. హెచ్. రాధాకృష్ణమూర్తి, వాది అడ్వొకేట్.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 94 of 57.

N. D. M. C. S. C. No 439 of 51.

పైడా రామకృష్ణయ్యశెట్టి —డిక్రీహోల్డర్.

చేజర్ల చలమయ్యశెట్టి —జడ్జిమెంటు డెటర్.

యీ నెంబరు డిక్రీకిగాను ఈ క్రింద కనపరచిన షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్థిని ఈ కోర్టువారిఎదుట 6—10—58 తేది పగలు 11 గం॥కు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును.

నెల్లూరుజిల్లా వెంకటగిరి సబ్ రిజిస్ట్రేషనులో చేరిన జయంపు గ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవము గల భూములు:- జయంపు చెర్వు ఆధారంతో మాగాణి పట్టా నెం 31 రు దాఖలా సర్వే నెం 234/2 రు, యం 0—30 ట్లు, సర్వే నెం 234/8 రు, యం 1—36 ట్లు, సర్వే 219/9 యం 0—29 ట్లు, పట్టా నెం 53 రు సర్వే 223/2, యం 2—63 ట్లు, సర్వే 223/1, యం 0—26 ట్లు, సర్వే నెం 234/3 రు, యం 1—0 ట్లు. కల్లు:- యం 5—84 ట్లు. పైకనిన సర్వే 234/3 లో గల పారుదలపరాని పూర్తి హక్కున్నూ - భూములలోయుండు నానాజాతి ఫలవృక్షములతోసహా. సర్కారుపాట రూ. 1500/- లు.

—సి. యస్. మదన్ మోహన్, డిక్రీహోల్డర్ అడ్వకేట్.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

భయపడపనిలేదు

★

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,

రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

పిఠాపురం శర్మగారి

తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)

15 నిమిషములలో గుణము -

24 బిళ్ళల సీసా రూ. 1—50. ఖర్చులు వేరు.

తేలుమందు డిపో - తణుకు

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

సునంద స్పెషల్

అంబరు వత్తులను

ఎల్లప్పుడు వాడి, వాటి

నిజమైన ఆనందమును పొంది

మమ్ము అభినందించండి

అన్నిచోట్ల దొరకును.

సునంద అగర్‌బత్తీ ఫ్యాక్టరీ

1820, అక్బర్‌రోడ్డు - మైసూరు

అమెరికాలో నా అనుభవాలు : కడపటివ్యాసం

ఢిల్లీరాజఘాట్‌ను జ్ఞప్తికితెచ్చే స్ప్రింగ్‌ఫీల్డు లింకన్‌సమాధి

చికాగోలో నేను చూచిన విషయాలు అన్నీ వివరంగా వ్రాయాలంటే, ఒక చిన్న పుస్తకం అవుతుంది. అందుచేత క్లుప్తంగా వ్రాస్తాను. చికాగో నేచురల్ హిస్టరీ మ్యూజియం, షెడ్ ఎక్వేరియమ్, లింకన్ జూ మున్నగునవి చూచాను. బ్రూక్ఫీల్డ్ జూ అని చికాగో సిటీ శివార్లలోవున్నది. ఈ బ్రూక్ఫీల్డ్ జూ చాలపెద్దది అనవచ్చును. టాటా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫండమెంటల్ సైన్స్ (బొంబే) కి చెందిన డాక్టర్ గుప్తా, నేను, షంషేర్ రాణా, సురేంద్రశర్మ అనే స్టీల్

శ్రీ గోగినేని సురేంద్రనాధ్

యింజనీర్ కలసి యిచటికి వెళ్ళినాము. దీనిలోని రకరకాల జంతువులను, పక్షులను చూచేటప్పటికి 5½ గంటలు పట్టినది. ఇండియానుండివచ్చిన ఏనుగులు, పులులు, సింహాలు, రినోసిర్స్, ఒంటెలు యింకా అనేకరకాలయిన జంతువులుకూడ వున్నవి. ఈ జంతువుల్ని, పక్షులను స్వాభావికమైన సెట్టింగ్స్ ఏర్పాటుచేసి వాటిల్లోవుంచారు. అందువలన అవి తమ సహజనివాస ప్రాంతంలో వున్నట్లే భావిస్తాయి. ఈ జూ లోకి ప్రవేశించేందుకు ప్రత్యేకంగా యితరచోట్ల మాదిరిగా 'ఎంట్రన్స్‌ఫీ' అంటూలేదు. కార్లు నిలుపుకునేందుకుమాత్రం 50 సెంట్లు చెల్లించాలి. కాని యిచ్చటికి నిత్యంవచ్చే వేలాది కార్లమీద గవర్నమెంటు సబ్సిడీలమీద ఈ జూని చక్కగా నిర్వహిస్తున్నారు.

ఆకర్షణీయమైన మిచిగన్‌సరస్సు

ఇంటర్నేషనల్ హావుస్‌కి దగ్గరలో సైన్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీమ్యూజియమ్, లేక్ మిచిగన్ వున్నాయి. లేక్ మిచిగన్ బీచ్ ఒడ్డున, ప్లానిటేరియమ్‌కూడగలదు. లేక్ మిచిగన్, చికాగో ప్రజలకు నిత్యం తన 'బ్లూవాటర్స్' తో ఆనందాన్ని కలిగిస్తుంది. లేక్ మిచిగన్ బీచ్‌లో, రకరకాలయిన స్త్రీ పురుషులను రొమాన్సెస్‌లను చూస్తాము. క్రొత్తగా ప్రేమించుకుంటున్న జంటలు, నూతనంగా ప్రేమించుకుంటున్న జంటలు, క్రొత్తగా పెండ్లాడి, వివాహమాధుర్యాన్ని చవిజూస్తున్నవాళ్ళు చేతలు సరదాకి అవసరానికి పట్టే యువతీ యువకులు, లేక్ మిచిగన్ గాలి పీల్చి కార్లలో కూర్చొని ఊపిరిపోసుకొనే వృద్ధులు, లేక్ మిచిగన్ నీలాన్ని చూస్తూ అందులోని ఆకాశాన్ని వీక్షిస్తూ ఆంగ్లకవి వర్డ్స్‌వర్త్‌లాగా, కలలుకనే కాలేజి యూత్‌స్ని, 'జెట్స్' కొరకు ఎదురుచూసి వచ్చిన పోలీస్లా పరుచుకున్ని, ధనముఆనేది తెలియకుండా పరుగెత్తేదిగి ఈదే చిన్న పిల్లల్ని, స్విమింగ్ సూట్స్‌లో అందాన్ని ఒలకబోస్తూ తెల్లని, ఛున్నని, సుందరిని, బలమైన దేహాలతో నడిచే అమెరికన్ స్త్రీ, పురుషులను చూస్తుంటే, ఆనందంగా వుంటుంది.

శాస్త్ర విజ్ఞాన పారిశ్రామిక వస్తుప్రదర్శన శాల

అన్నియు చికాగోలో "సైన్స్ అండ్ యిండస్ట్రీ మ్యూజియం" చూశాను. ఈ మ్యూజియంలో చాల సెక్షనులు వున్నవి. అన్నిటిని సంపూర్తిగాచూచి తెలుసుకోవాలంటే, కనీసము ఇరవైరోజులయినా పడుతుంది. నేను మూడురోజులా, రోజూ 5, 6 గంటలు యిచట గడిపినాను. యిది చాల విషయప్రపూర్ణంగా వుంటుంది. ఇచట టెలిఫోన్, రేడియో, హార్ట్, మైనింగ్, వ్యవసాయం, ప్లానిటేరియమ్, టెలివిజన్ మున్నగు సెక్షన్స్ ఉన్నాయి. టెలివిజన్ సెక్షన్‌లో ఒకవైపునుండి మరొకవైపుకు నడుస్తూ, మీ బొమ్మని మీరే, టెలివిజన్ సెట్‌లో చూడవచ్చును. టెలిఫోన్ సెక్షన్‌ని బెల్ టెలిఫోన్ కంపెనీవారు ఏర్పాటు చేసారు. టెలిఫోన్స్ చరిత్రని, అవి పనిచేయు పద్ధతిని, కేబుల్స్‌ని గురించి, ప్రత్యక్ష ప్రదర్శన లిస్తారు. ఒక టెలిఫోన్‌లో డయల్ చేసి, మీ మాటను, మీరే వినవచ్చును. ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది. యిచట రకరకాల యంత్రాలు ప్రశ్నలు వేస్తాయి. మీరు సరిగా బటన్స్ నొక్కితే సరైన సమాధానాలు వస్తాయి. అది మీ తెలివితేటల్నిబట్టి వుంటుంది. ఎలెక్ట్రికల్ డిపార్ట్‌మెంటులో; మెషీన్ ప్రశ్నలకు మెషీన్‌లోనే సరైన ఆన్సర్స్ ప్రెస్‌చేసినందుకు మా మిత్రులు పలుగురిలో నాకు ఎమెచ్యూర్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్ అనే సర్టిఫికేట్ వచ్చినది. ఈ సైన్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీమ్యూజియంను పూర్తిగాచూచి అర్ధముచేసికొంటే, అమెరికన్ ఇండస్ట్రీ పరిశ్రమల రంగాలలో ఎంతముందుకు వెళ్ళింది, అమెరికన్ సైన్స్ ఏ స్థాయికి వెళ్లింది బోధపడుతుంది. డిఫెన్స్ సెక్షన్‌లో, అమెరికన్ రాకెట్స్‌ని గురించి కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం అసాధ్యమనుకున్న చంద్రమండలాన్ని చేరటానికి అమెరికా ఎంత త్వరగా కృషి చేస్తున్నది, తెలుస్తుంది. కొద్దిమాసాలలో, అమెరికన్లు చంద్రుణ్ణి జయించినా ఆశ్చర్యము లేదు. ఫ్లారిడా రాష్ట్రంలో, కొన్ని కోట్ల డాలర్ల ఖర్చుతో, పరిశోధనలు ప్రయోగాలు నిత్యం జరుగుతున్నాయి. జర్మన్ సైంటిస్ట్ వాన్‌బ్రాన్ అమెరికన్ సైంటిఫిక్ ప్రయోగాలకు అధ్వర్యం వహిస్తున్నారు.

ప్రపంచప్రఖ్యాత చికాగో విశ్వవిద్యాలయం

చికాగో యూనివర్సిటీ ప్రపంచములోని గొప్ప యూనివర్సిటీలలో ఒకటి అనవచ్చును. దీనికి 96 బిల్డింగులు 110 ఎకరాల స్థలంలో వున్నాయి. 45 కోట్లు విలువచేసే 'సిన్‌క్రో సైక్లోట్రాన్' యీ యూనివర్సిటీకి కలదు. ఇది పరిపంచ ప్రకృతిని నిర్ణయిస్తుంది. ఇలాగే బర్క్లీలోని కాలిఫోర్నియా యూనివర్సిటీ కాంపస్‌లో 'ఎటమ్' ను మొదటిసారిగా స్ప్లిట్ చేయవచ్చు అని అచటవున్న సైక్లోట్రాన్‌లో నిర్ణయించారు. చికాగో యూనివర్సిటీ సైన్స్, ఇంజనీరింగ్, బిజినెస్, ఆర్ట్స్, ఎడ్యుకేషన్ లే కాకుండా, ఇంటర్నేషనల్ లిటరేచర్ స్టడీస్‌కూడ, ప్రాముఖ్యత యిస్తున్నది.

నా చిన్నతనంలో మా నాన్నగారు హిందూమత ప్రాశస్త్యాన్ని ప్రపంచ ప్రజలకు ఇటాప్రపంచంగా చాటిన శ్రీ వివేకానంద స్వామినిగూర్చి చెప్పుండేవారు. మా గ్రామ పంచాయతీవారుకూడ పంతోషంతో, ఆ మహనీయుని విగ్రహాన్ని నిడుబ్రోలు హైస్కూలు ఆవరణలో ఏర్పాటుగా, ప్రతిష్ఠించారు. చికాగోలో వున్న ప్రతి భారతీయ హిందూయువకుడు శ్రీ వివేకానందుని మరువజాలడు. శ్రీ వివేకానందస్వామి హాజరైన ప్రపంచ మత మహాసభ జరిగిన బిల్డింగ్స్‌ను చూచేందుకు వెళ్ళినాను. అవి అన్నీ శిధిలావస్థలో వున్నవి.

గొప్ప నగరం చికాగో

చికాగో న్యూయార్క్ తరువాత అమెరికాలో పెద్ద పారిశ్రామిక, వ్యాపార కేంద్రము. న్యూయార్క్‌లోను యిచట ఉన్నన్ని ఫ్యాక్టరీలు, లేబొరేటరీలు, వాణిజ్య సంస్థలు, స్కైస్క్రేపర్లు, ప్రజలు, మరే యితర అమెరికన్ నగరాలలో లేరంటే ఆశ్చర్యముకాదు. చికాగోని 'ఫెబ్యులస్ టవున్' అంటారు. 40 లక్షల జనాభా వుంటుంది. చికాగో, న్యూయార్క్, లండన్ లాంటి ప్రపంచములోని మహాపట్టణాలను చూడాలని నేను యిండియాలో కనినకలలు నిజమవుతున్నందుకు సంతోషించినాను.

లింకన్ జన్మభూమి

ఇల్లినాయి రాష్ట్రాన్ని ల్యాండ్ ఆఫ్ లింకన్ అంటారు. ప్రపంచ ప్రజానీకానికి మానవ సమానత్వాన్ని చాటిన, అమెరికాలో బానిసత్వాన్ని తొలగించేందుకు, కొన్ని లక్షలు సైనికుల ప్రాణాలను, చివరకు తన సమ్మిన ఆశయంకొరకు, శ్రీ గాంధీజీలాగ, తన జీవితాన్నికూడ కరకు కసాయివానికి తుపాకి గుండ్లకి బలియిచ్చిన మహోన్నత వ్యక్తి, మాజీ అమెరికా ప్రెసిడెంట్ అబ్రహాం లింకన్ యిల్లినాయి రాష్ట్రంలో జన్మించారు. యిల్లినాయిరాష్ట్రంలో చికాగో పేరున్నకన్న పట్టణమయితే, స్ప్రింగ్‌ఫీల్డు చారిత్రక పట్టణం. చికాగోనుండి, దాదాపై ఆఖరు వారంలో టల్సాకెళ్తూ, స్ప్రింగ్‌ఫీల్డు చూచాను. ఇల్లినాయి రాష్ట్ర రాజధాని స్ప్రింగ్‌ఫీల్డ్. ఈ పట్టణము సాంగమాన్ నది ఒడ్డున ఉన్నది. ఇల్లినాయిరాష్ట్ర సంత యిచట ప్రతి సంవత్సరము జరుగుతుంది. 10 లక్షలకు మించి ఈ సంతను చూడటానికి పలు ప్రాంతాలనుండి వస్తారు. ఇది మాన్యుఫేక్చరింగ్‌కి, ప్రింటింగ్ అండ్ పబ్లిషింగ్‌కి ముఖ్యకేంద్రం. అబ్రహాంలింకన్ యిచట అమెరికా ప్రెసిడెంట్ అయ్యేంతవరకు 'లా' ప్రాక్టీసు చేశారు. ఆయన చనిపోయినపుడు, ఆయన కళేబరమును యిచటికి తీసుకొనివచ్చారు. ఆయన గృహము, ఆయన సమాధిని చూడటానికి ప్రతి సంవత్సరము కొన్ని వేలమంది అమెరికన్లు, ఫారినర్స్ వస్తారు. స్ప్రింగ్‌ఫీల్డ్ జాతీయ పుణ్యక్షేత్రమయినది. స్ప్రింగ్‌ఫీల్డ్‌ని చూచిన ప్రతి భారతీయునికి ఢిల్లీలోని రాజఘాట్ జ్ఞాపకమువస్తుంది. ప్రపంచానికి మానవ సమానత్వాన్ని బోధించిన, మానవ సమానత్వం కొరకు జాతి సంరక్షణకు, చివరకు తమ జీవితాల్ని అర్పణంచేసిన లింకన్, గాంధీజీలు చిరస్మరణీయులు.

ఆరువేలమైళ్ల యాత్ర

స్ప్రింగ్‌ఫీల్డునుండి మిస్సోరిరాష్ట్రంలోని సెంట్‌లూయిస్ సిటీ మీదుగా తిరిగి టల్సా చేరినాను. నా కేసవి పర్యటన 65 రోజుల తరువాత ముగిసినది. ఈ పర్యటనలో 2½ వేల మైళ్ళపైగా బస్‌లో, 3½ వేల మైళ్ళకుమించి, ఫోర్డ్ మెర్క్యురీలోను ప్రయాణంచేసాము. అంటే బొంబయినుండి లండన్ వెళ్ళేంతదూరం పర్యటన జరిగిందన్నమాట. ఈ ఆరువేల మైళ్ళ పర్యటనలో రకరకాల అనుభవాలు కలిగినవి. గత 11 మాసాల్లో అమెరికాలోని 49 రాష్ట్రాల్లో 21 రాష్ట్రాల్ని ప్రధానమైనవాటిని చూచినాను. అన్ని అనుభవాల్ని వ్రాయటం

—రెండవ 12 పేజీలో

నాలుగేండ్ల హైస్కూలు కోర్సే విద్యార్థినులకు లాభదాయకం

నేడు మన విద్యార్థినులు హైస్కూలులో చదువవలసిన కోర్సులు (1) మూడు సంవత్సరముల కోర్సు, (2) నాలుగు సంవత్సరముల కోర్సు అని రెండువిధములుగా నున్నవి. దీనియందు మొదటిదైన మూడు సంవత్సరముల కోర్సులో 1 అకడమిక్ కోర్సు, 2 హైయర్ కేటెడ్ కోర్సు అని రెండు విధములుగా నున్నది. వీనిలో అకడమిక్ కోర్సు ప్రస్తుతము జరుగు S.S.L.C. అనునది. హైయర్ కేటెడ్ కోర్సు అనగా హోమ్‌సైన్సు మొదలైనవానిని ప్రత్యేకించి చదువునదైయున్నది.

IV, V, VI ఫారములలో మూడు సంవత్సరములు హైస్కూలులో చదివి తర్వాత ప్రీయూనివర్సిటీ కోర్సు ఒక సంవత్సరము చదివి B. A. లో చేరుట మూడు సంవత్సరముల కోర్సు.

నాలుగు సంవత్సరముల కోర్సు ఇది. 1. హయ్యర్ సెకండరీ 2. మల్టీపర్పస్ అని రెండు విధములు. వీనిలో మొదటిదైన హయ్యర్ సెకండరీ కోర్సులో 1. ఇంగ్లీషు, 2. తెలుగు 1, 2 పార్టులు, 3. హిందీ, 4. చరిత్ర, 5. సివిక్సు, 6. ఫిజికల్ సైన్సు, 7. నేచురల్ సైన్సు, 8. లెక్కలు లేక కాంపొజిట్ లెక్కలు అను సబ్జక్టులు గలవు.

> **యం. హేమలత**
> హెడ్‌మిస్ట్రెస్, శ్రీ కస్తూరిదేవి
> విద్యాలయం — నెల్లూరు

మల్టీపర్పస్ కోర్సునందు, 1. స్పెషల్ తెలుగు 2. హిందీ అనునవిలేవు. హోమ్ సైన్సు ఎక్కువగా నేర్పబడును. ఈ కోర్సునందు విద్యార్థినులు గృహకృత్యము లకు వానికిఁగావలసిన పెక్కువిషయములు నేర్చుకొనవచ్చును. అనఁగా 1. కుట్టుపని, 2. ఆదాయము చేకూర్చుట, 3. బిడ్డలను పెంచుట, 4. లాండ్రి, 5. ప్రథమచికిత్స, 6. సామాన్యమగు జబ్బులకు చికిత్సచేయుట లోనగునవి.

మూఁడు సంవత్సరముల కోర్సులో కడపట S. S. L. C. పబ్లిక్ పరీక్ష ప్యాసయిన తర్వాత ఒకసంవత్సరము ప్రీయూనివర్సిటి కోర్సు చదువవలెను. (కాలేజిలో). అదియు పబ్లిక్ పరీక్షలో ప్యాసు అయిన తర్వాతగాని B. A. లో చేరుటకు అవకాశముండదు.

ఈ ప్రీయూనివర్సిటికోర్సు అనునది అన్ని సబ్జక్టులు ఇంగ్లీషులో నేర్చుకొనవలయును. IV, V, VI ఫారములందు తెలుఁగులో అన్ని సబ్జక్టులు (ఇంగ్లీషుతప్ప) నేర్చుకొన్న విద్యార్థినులు ఒక్కమారే ప్రీయూనివర్సిటీకోర్సులో అన్ని సబ్జక్టులు ఇంగ్లీషులోనే చదివి ఒక సంవత్సరములోనే ఆ పరీక్షలో ప్యాసగుట కొంత కష్టముగా యుండును. పైగా ఈ ప్రీయూనివర్సిటీకోర్సు పాఠము లన్నియు లెక్చర్ మెథడ్‌లోనే విద్యార్థినులు నేర్చుకొనవలయును. ఈ కోర్సులో పబ్లిక్ పరీక్షలు రెండు (1 S. S. L. C. 2 ప్రీయూనివర్సిటీ కోర్సు) ప్యాసు చేయవలెను. తర్వాతనే B. A. లో చేరుట సంభవించును.

మఱి నాలుగుసంవత్సరముల కోర్సు అగు హయ్యర్ సెకండరీ లేక మల్టిపర్పస్ కోర్సులో స్త్రీకిఁగావలసిన గృహకృత్య విషయములన్నియు విద్యార్థిని నేర్చుకొని కడపట ఒక్క పబ్లిక్ పరీక్షమాత్రమే ప్యాసుఅయి B.A. లో చేరుటకు ఏమియు అభ్యంతరములేదు. ఈ నాలుగు సంవత్సరముల కోర్సులో మల్టీపర్పసులో 1 స్పెషల్ తెలుఁగు 2 హిందీ అనునవిలేవు. ఈ నాలుగు సంవత్సరముల కోర్సును లెక్చర్ మెథడ్‌లో గాక టీచర్లు దగ్గఱనుండి సవిమర్శముగా బోధించి నేర్పింతురు.

కాఁబట్టి నాలుగు సంవత్సరములకోర్సు విద్యార్థినులకు అన్ని సౌకర్యములుగలదై అనుకూలముగనున్నది. కావున వారు పరీక్షలో సులభముగ ప్యాసుఅగుదురు. మఱి ప్రీయూనివర్సిటి కోర్సులో చేరిన విద్యార్థినులు కాలేజిఫీజు వగైరాలు చాలఎక్కువ చెల్లించవలసియుండును. మఱి నాలుగు సంవత్సరముల కోర్సుచదువు విద్యార్థినులు హైస్కూలులో దానికంటే తక్కువ జీతము నే చెల్లించుచుందురు. కాఁబట్టి ఆర్థికముగను లాభము చేకూర్చునది ఈ నాలుగు సంవత్సరముకోర్సు అనిచెప్పుటలో అతిశయోక్తి ఏమాత్రములేదు. ఇంకను IV, V ఫారములలో చదువుచుండు విద్యార్థినులు ఈ చెప్పిన 1. అకడమిక్ 2. హైయర్ కేటెడ్ 3. హయ్యర్ సెకండరీ 4 మల్టీపర్పస్ అను నాలుగు కోర్సులలో దేనిలో చేరవలెనన్న దానిలో చేరుటకు వారు సబ్జక్టులు మార్చుకొన్నచో ఏమి అభ్యంతరములేదు. ఆ రెండు ఫారములలో చదువు వారు ఒక కోర్సునుండి మరియొకకోర్సుకు మార్చుకొనవచ్చును.

మన నెల్లూరుజిల్లాలోను, నెల్లూరు టౌనులోను అంతటికిని—ఒక్క శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయములోనే పైన చెప్పఁబడ్డ నాలుగువిధములైన కోర్సులు బోధింపఁబడుచున్నవి.

కాఁబట్టి విద్యార్థినులు నాలుగు సంవత్సరముల కోర్సులో చేరుటకు ఏమాత్రము సంశయము పెట్టుకొనవలసిన పనిలేదు. ఇది స్త్రీలకు చాలలాభము చేకూర్చుకోర్సు అయివున్నది.

శ్రీమద్రామాయణము

(2 వ పేజీ తరువాత)

సిద్ధముగా నున్నది. దేవతలకు వృద్ధిని కలిగించుచున్నది. నీవు ఇంద్రియాశలకు లోనై మోహావేశముతోడ మహాత్ములను పలువిధముల బాధించితివి. వారెన్నిహోమ్యములంతో శ తేజమ్ము తోడ కలిసి నిష్ఠతో తపంబునుచేయుచు [illegible] పూనుకొనియున్నారు. వారి తపస్సే మనకు తాపమె త్తించుచున్నది. నీవు దేవదానవ యక్షులవలన మాత్రమే మరణము లేకుండునట్లు బ్రహ్మవలన వరమును బడసితివిగాని నరులు, వానరులు, ఎలుఁగు బంటులవలన మరణము పొందకుండుటకు నీవు వరమును పొందలేదు. రాక్షసాధిపా! [illegible]

దుశ్శకునములు గోచరించుచు మన వినాశన మును సూచించుచున్నవి. విష్ణువే నరరూపమెత్తివచ్చినట్లున్నది. లేకున్న మానవ మాత్రుఁడైన వానికి మహోంబుధిపై ఆ వృక్షము చేతు నిర్మాణము సాధ్యమగునే? రాముఁడు నిక్కముగా శ్రీమన్నారాయణుఁడే. కావున రావణా! కార్యమును చక్కఁగా నాలోచించి యుక్తమైన ఉత్తమ కార్యమును చేయుము,” అని తన అభిప్రాయమును మాల్యవంతుఁడు దెలిపి మిన్నకుండెను.

(సశేషము)

శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మ అస్తమయం

వెనక నెల్లూరులో సుప్రసిద్ధ లాయర్ (డీబార్ అయినవాడు)గాను, తెలుగు పండితుడుగావుండిన మంగు రామానుజరావుగారి మేనకోడలున్న, ప్రభుత్వోద్యోగంలో వుండిన పంగనామాల (పంగన్నమల) వెంకటరంగారావుగారి భార్య చెల్లెలున్న, కవయిత్రిన్ని, ఉభయభాషాప్రవీణ, మద్రాసు క్వీన్ మేరీస్ కాలేజి తెలుగు అధ్యాపకురాలున్న అయిన శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారు యీ నెల 20 తేది విజయవాడలో త్రిలింగవిద్యా పీఠంలో, తన 65 ఏట, దివంగతురాలైనదని తెలుపుటకు విచారిస్తున్నాము.

శ్రీ నాగభూషణం, దంటు సుబ్బావధానులుగారి అద్వైత పీఠంలో యీమె సభ్యురాలుగా వుండినది. కాళిదాసు ‘శాకుంతల’ నాటకాన్నికూడ యీమె తెలుగులో రచించిరి. ఈమె స్త్రీగాబట్టి, శకుంతలను రాజు తిరస్కరించినపుడు కాగ్నివుడు ఆమెతో “రాజా బల్కొడుక్రియ యపరాద్ధకేన” అన్న చోట శాస్త్రీయంకంటెకూడ యింకా మెరుగుగా తెలిగించింది ‘శాకుంతలము’ను.

వీరి ఆత్మబంధువర్గానికి మా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము. వీరి ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

శుక్రమౌఢ్యమి

అక్టోబరు 6 తేదీమొదలు డిశంబరు 21 తేదీవరకు తూర్పుగాశ శుక్రాస్తమయం, శుభకార్యవర్జ్యం.

హస్తకార్తె

శప్టంబరు 27 తేది పగలు గం 1–54 నిముషములకు మకరలగ్నములో హస్తకార్తె ప్రవేశం, పూర్ణజలరాశి, అతివృష్టి.

మహాలయపక్షములు

శప్టంబరు 28 తేదీమొదలు అక్టోబరు 12 తేదీవరకు పితృపక్షములు.

శప్టంబరు తిథులు

27 శని	○ పూర్ణిమ	రా	1–54 గం. వ.
28 ఆది	కృష్ణపాడ్యమి	రా	3–38 గం. వ.
29 సోమ	విదియ	తె	5–30 గం. వ.
30 మంగళ	తదియ		పూర్తి

అక్టోబరు తిథులు

1 బుధ	తదియ	ఉ	7–24 గం. వ.
2 గురు	చవితి	ఉ	9– 4 గం. వ.
3 శుక్ర	పంచమి	ఉ	10–35 గం. వ.

Sub-Court - Chittoor

O. S. 38 of 51. O. E. P. 122 of 58.

Between:-

M. Narayasami Kone : Plaintiff : Decree Holder (died) By L. R. S.

1. M. N. Subramanyam (son)
2. M. Muniamma (widow)
3. M. Gyanamma (wife of M. Ellappa Kone)
4. Minor K. Nadamuni
5. Minor K. Tyagarajan
6. Minor K. Ramamoorthy.

4 to 6 are sons of Kuppasami by their next friend and grand mother M. Muniammn

—Execution - Petitioners

AND

1. Arigonda Narayanasami Mudali
2. Do. Ramakrishna Mudali
3. Do. Sreenivasa Mudali
4. Do Ramamoorthy Mudali

—Defendants - Respondents-

Notice to defendants under Order 21, Rule 16 and under Order 21, Rule 66 C. P. C.

1. Whereas the above named execution petitioners have made application to the Court in O. E. P. No. 122 of 58 for execution of the decree in O. S. No. 38 of 51 on the allegation that they are the legal representatives of the deceased plaintiff - decreeholder, this is to give you notice that you are to appear before this court on the 3rd Day of October 1958, to show cause why execution should not be granted,

2. Whereas in the above named suit O. S. No. 38 of 1951, the execution petitioners have applied for sale of your house at Marrigunta village, you are hereby informed that the 3rd Day of October 1958, has been fixed for settling the terms of proclamation of sale.

—V. VENKATASUBBAIAH,
Advocate for execution petitioners.
Chittoor, 5-9-58.

In the Court of the District Munsiff of Madanapalle.

S. C. 296 of 56. E. P. 566 of 57,

E. Venkatrayappa Chetty —Decree-holder.

Kale Ramaiah and others Judgment-debtor.

List of immovable properties of the defendants' sought for sale before this Court on 4-11-1958 between 11-00 A. M. and 5-00 P. M.

Chittoor District, Punganur, Sub District Punganur Taluk, Chowdepalle Village.

East:- Pasam Muniswami House and Vacant site.
South:- Baltja Street.
West:- Raja Veedhi.
North:-Kadiyala Peddanna'sHouse

Within these boundaries Mud House • In the south portion of 5 Ankanams with all the doors, door frames Etc.,

Decree Holder's Value:-

Encumbrances are nil as per C. C. No. 129 of 57 and 19 of 58 from 1-1-45 to 1-2-58 by Sub Registrar Office - Punganur.

—R. SUBRAMANYA SASTRY,
Advocate for Decree-holder.

జమీన్ రైతు చందా

1 సంవత్సరమునకు	రూ. 10–0–0
6 నెలలకు	5–0–0
ఒక ప్రతి	0–3–0

హిమాలయ కుటుంబంలోని స్వతంత్ర రాజ్యం 'భూటాన్'

ప్రయాణం ప్రయాసతోగూడినా ఎంతో వుత్సాహంతో ప్రధానినెహ్రూ ఈసరిహద్దురాజ్యాన్ని సందర్శించారు

భూటాన్ - భారతదేశాల ప్రజల సంబంధాల చరిత్రలో, భారతప్రధాని శ్రీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ పర్యటన చరిత్రాత్మకమైన విషయం. ఇండియా ఉత్తర సరిహద్దులో 15 వేల అడుగుల ఎత్తున హిమాలయ పర్వతాలలో మారుమూల వున్న స్వతంత్ర పర్వత రాజ్యాలలో ఒకటైన యీ భూటాన్ దేశాన్ని సందర్శించిన విదేశీ రాజ్యాధిపతులలో శ్రీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారే ప్రప్రథములు.

ఈశాన్య సరిహద్దులలోని నాగజాతివారి వలెనే, భూటాన్ ప్రజలనుకూడ, భారతీయులకే దృష్టిలో తప్ప, మనం వేరుగా భావించము.

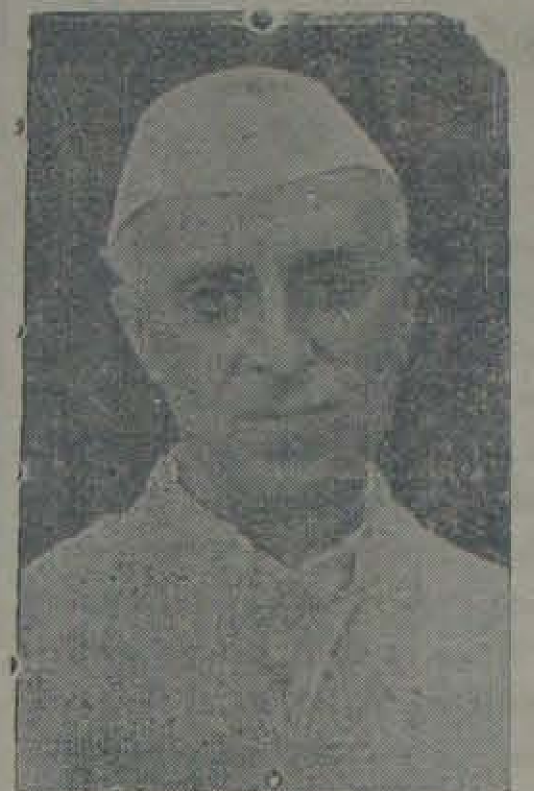

ఆసలు భూటానీయులు - శక్తిశాలి "లెప్చా" జాతివారు - ప్రస్తుతం ఆదేశంలో 20 వేలమందికి మించిలేరు. టిబెటను జాతివారు గుంపులుగుంపులుగావచ్చి భూటాన్‌లో నివాస మేర్పరుచుకొనిరి. నేడు భూటాన్‌లో అధిక సంఖ్యాకులు టిబెటన్ జాతి సంక్రమణం కలిగినవారే.

పర్వతరాజ్యం

ఇండియా, భూటాన్‌లు రెండూ ఒకేఒక 'హిమాలయ కుటుంబం'లోనివే. భూటాన్ భౌగోళికంగా ఒకమూల వున్నట్లగుపించినా, హిమాలయ పర్వత దక్షిణ శ్రేణులలో 18 వేల చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణం కలిగి, షుమారు 7 లక్షల జనాభాతో, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తితో విలసిల్లుతున్నది. భూటాన్ లోయలు సారవంతమైనవై, యింతకంటె ఎక్కువ జనాభాను పోషించగలిగియున్నవి. భూటానీయులు బౌద్ధమతస్థులు. దలాయ్‌లామా వారి మతాచార్యుడు. పర్వత శ్రేణులలో ఒక మూలవుండి పోయినందున, ఆధునాతన చరిత్ర ప్రభావం, భూటాన్‌పై బడలేదు. అందువల్లనే భూటాన్ ప్రజలు, మితవాదులుగా, జాతీయవాదులుగా, స్వేచ్ఛాకాములుగా వుండిపోయారు.

పూర్వ చరిత్ర

ఎప్పుడో కొన్ని వందల సంవత్సరాల క్రితం చైనా సార్వభౌములు, భూటాన్‌ను ఏలినట్లు చెప్పబడినా, మనకు తెలిసినంతవరకు నాల్గు వందల సంవత్సరాలక్రితంనుండి భూటాన్ స్వతంత్రరాజ్య ప్రతిపత్తినే కలిగివుంది. తూర్పుభూటాన్‌లోని టోంగ్సా యొక్క పెన్‌లప్ (గవర్నరు)గా వుండిన, నేటి మహారాజా ముత్తాత, 1907లో యితర గవర్నర్లు (పెన్‌లప్‌లు)చే మహారాజాగా ఎన్నిక అయ్యేవరకు, భూటాన్ ధర్మరాజా, దేవరాజా అనే వారలచే పాలించబడినది. దలాయ్‌లామా మైత్రిని సంపాదించి ధర్మరాజా మతాచార్యుడుగూడావుండెను. 1774 నుంచి, భూటాన్ పరిస్థితులు మారినవి. ఈస్టిండియా కంపెనీ జోక్యం ప్రారంభమైంది. భూటానీయులకు 1865 సం॥నుండి ఏటా లక్ష రూపాయలు యిస్తూ వచ్చారు. భూటానీయులు తమ పురాతన ప్రభుత్వ విధానమును మరచికి. దేశంలో అరాజకం ప్రబలింది. బందిపోటు దొంగలైరి. దూచ్ బీహార్‌మీద నిరంతరం దాడిచేయడం, భూటానీయులు తమ ముఖ్య జీవనంగా పెట్టుకున్నారు. 1907 నాటికి గాని మరలా భూటాన్‌లో సుస్థిర రాజకీయ వ్యవస్థ ఏర్పడలేదు.

జీవనవిధానం

పండ్లను పెంచడం, భూటాన్ ప్రజల ముఖ్యజీవనం. గాంగ్‌టాక్ నుండి పారో, అక్కడనుండి భూటాన్ రాజధాని పునాఖా వరకు పండ్లను భద్రపరచడం ప్రధానమైన పరిశ్రమ. భూటాన్ పండ్లకు ఇండియాలోను, యితర దేశాల్లోను మంచిగిరాకీవుంది. భూటాన్ జాతీయపునర్నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పండ్ల చెట్ల పెంపకం ముఖ్య స్థానం ఆక్రమించివున్నది. గొర్రెల పెంపకము, వ్యవసాయమును అభివృద్ధిచేయుటకు, రహదార్లు, ఆస్పత్రులు నెలకొల్పుటకు మహారాజాప్రభుత్వం తీవ్రకృషిచేస్తున్నది. భూటాన్ కళాకారులు అతిసుందరంగా వస్తువులు తయారు చేస్తారు. పదునైన పేనాకత్తులకు భూటాన్ ప్రసిద్ధి.

నవయువకుడైన మహారాజా, శక్తివంతురాలైన డోర్జీకుటుంబానికి జెందిన మహారాణి, భూటాన్‌ను ఆధునాతనరాజ్యంగా, సౌభాగ్య విలసితమైన సుక్షేత్రముగా చేయాలని సంకల్పించియున్నారు. అందుకు యిండియా సహకారం కోరుతున్నారు. భూటాన్‌కు సహాయపడుటకు భారతదేశంకూడ సంసిద్ధంగానే వుంది.

ప్రయాసతోకూడిన ప్రయాణం

గత సోమవారం భారతప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, ఆయనకుమార్తె శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ భూటాన్‌కు బయల్దేరి వెళ్లారు. వారు పారోలో, భూటాన్ లో నాల్గురోజులు మాత్రమే వుంటారు. కాని ఢిల్లీనుండి పారోకు జేరుటకు ఆరురోజులు పట్టినది. ఢిల్లీనుండి డార్జిలింగ్ వరకేమో 900 మైళ్లు. కొన్ని గంటలవ్యవధిలో విమానంలో ప్రయాణం చేసి వచ్చారు కాని డార్జిలింగ్ నుండి సిక్కిం రాజధాని గాంగ్‌టాక్ చేరడానికి 60 మైళ్లకుపైగా జీప్‌లో వెళ్ళారు. కాని దీని తర్వాతనే వుండే ప్రయాసతోకూడిన ప్రయాణమంతా. సిక్కిం - భూటాన్ మధ్య గాంగ్‌టాక్ నుండి యిరుకైన నాథుల్లా కనుమవరకు యిండియన్ ఇంజనీర్లు నిర్మించినరోడ్డుమీద పయనించారు. నాథుల్లా వద్ద రోడ్డు అంతమవుతుంది. అక్కడనుండి ఎత్తైన కనుమలగుండా, ఎన్నోలోయలగుండా, నిటారుగావుండే కొండలు ఎక్కుతూ దేవదారు అడవులగుండా 60 మైళ్లు పోనీల (గుర్రాల) మీద కొంతదూరం నడక సాగించి, పర్వతాలలోయల్లో, ఎముకలు కొరికే చలిలో ప్రయాణంచేయాలె. మహోన్నత పర్వతాల మీదుగా ప్రయాణంలో శ్రీ నెహ్రూ అపూర్వ అనుభవాలు పొందారు. సామాన్యులు యీ ప్రయాసతోకూడిన ప్రయాణం సాగించడం కష్టసాధ్యమే. కాని 69 ఏండ్ల వయస్సువాన్నా, మంచి ఆరోగ్యము, శారీరక సామర్థ్యం గల ప్రధాని నెహ్రూకు కఠినతరమైన యీ ప్రయాణం ప్రయాసబడ్డ మాటకు మారుగా మరపురాని అనుభవాన్ని కలిగించింది.

ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ భూటాన్ ప్రజలపట్ల ప్రదర్శించిన బ్రహ్మాండమైన, హృదయపూర్వకమైన స్వాగతం, యిండియా - భూటాన్‌ల మైత్రికి, సుహృద్భావానికి ప్రబలనిదర్శనం.

ఈ హిమాలయ సోదరుల మైత్రి శాశ్వతంగా వర్ధిల్లగలదు.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ తరువాత)

1957-58 సంవత్సరానికి రూ. 31 కోట్లు వ్యయాన్ని ప్రణాళికా సంఘం ఆమోదిస్తే మనప్రభుత్వం రూ. 30 కోట్లకుమించి వ్యయం చేయలేకపోయారు. పైగా 1958-59 సంవత్సరానికి రూ. 42 కోట్ల వ్యయం మంజూరు చేయమని వీరు ప్రణాళికా సంఘాన్ని కోరితే, 1957-58 సంవత్సరంలో వీరుచూపిన శ్రద్ధ, సామర్థ్యం దృష్ట్యా ప్రణాళికా సంఘంవారు రూ. 30.2 కోట్లు ఖర్చుకే అంగీకరించారు. అంటే నిరుటికంటె ఈ ఏడు మంజూరు చేసిన వ్యయ మొత్తం రూ. 4 కోట్లు తక్కువ. యిప్పుడు మరొక కోటిరూపాయల వ్యయానికి ప్రణాళికా సంఘం అంగీకరించింది. ఇందుకు సంతోషించవలసిందే కాని ఎక్కువ స్కీములను అమలు జరిపి ఎక్కువ మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయగల సామర్థ్యం మన పరిపాలనా యంత్రాంగానికి చేకూర్చలేకపోతే ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలం అంతంనాటికి రు. 175 కోట్ల వ్యయం లక్ష్యాన్ని అందుకోవడం మన ప్రభుత్వానికి సాధ్యంకాదు. ఈ ప్రణాళిక మూడవ సంవత్సరమైన 1958 - 59 అంతం నాటికి రూ. 90 కోట్లుమాత్రమే ప్రభుత్వం వ్యయం చేస్తుంది. మిగతా రూ. 85 కోట్లు రెండు సంవత్సరాలలోగా వ్యయం చేయగల స్తోమత - శక్తి ప్రభుత్వానికి వుంటాయి. గతానుభవాన్ని బట్టిమాస్తే ఏదో బ్రహ్మాండమైన మార్పులు వస్తేతప్ప ప్రణాళికా లక్ష్యాన్ని చేరుకోగలమన్న విశ్వాసం కలగడంలేదు.

ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికా లక్ష్యాలను - కార్యక్రమాలను తెలుపుతున్న పుస్తకానికి ప్రణాళికాశాఖ కార్యదర్శి శ్రీ సి. నరసింహం వ్రాసిన ఉపోద్ఘాతం గమనించతగ్గది. 1957-58 సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాధికార్లు ఆ సంవత్సర ప్రణాళికక్రింద కేటాయించబడిన వ్యయాన్ని పర్తింగాచేసి ఫలితాలను సాధించివుంటే, ప్రస్తుత సంవత్సరానికి హెచ్చువ్యయాన్ని ప్రణాళికాసంఘం అనుమతించేదని అభిప్రాయాలు. స్కీములను ఆమోదించలేకపోవడం, ఆమోదించినా ఆలస్యంగా ఆమోదం తెలపడం, స్కీములను ఆమోదించినా అందుకు అవసరమైన ఉద్యోగులను, సిబ్బందిని నియమించలేకపోవడం, వస్తుసంపద, సామగ్రి, యంత్రాలు వగైరా లభించలేకపోవడం, విదేశీ కరెన్సీకరువు, భవనాలు మొదలైనవాటి నిర్మాణంలో జాగుమొదలైనవి, 1957-58 సంవత్సరంలో ప్రణాళికావ్యయ లక్ష్యాన్ని ప్రభుత్వం చేరుకోలేకపోవడానికి కారణాలని శ్రీ నరసింహం చెప్తున్నారు. ఈ కారణాలలో ఏవి రాజకీయమైనవో ఏవి పరిపాలనకు సంబంధించినవో లేక రెంటికీ సంభవించినవో చెప్పడం కష్టం. కేవలం రాజకీయకారణంగా ఏఏ స్కీములకు మంజూరీలు రాలేదో పరిశీలించదగినది.

(23-9-58)

ఇదీ లోకవృత్తం

(5-వ పేజీ తరువ)

అనుభవించవచ్చును. చూసి డీగాలే మూసను.

దీనిమీద చాలా తర్జనభర్జన జరిగింది. చివరకు, 'తాయర ఎవరయా యివ్వడానికి, మనం తీసుకోవడానికి?' అనే ధోరణితో అల్జీరియా స్వతంత్రంలోనై ప్రకటించుకున్నది. ఆ స్వతంత్ర ప్రభుత్వం 'కైరో'లో ఏర్పడింది. దాని అధ్యక్షుడు అతివాదిగాడు, కార్యవాదియైన మితవాది.

అందువల్ల అతడితో వెంటనే ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం సంప్రదింపులు సాగించవలెనని మన కృష్ణమీనన్ ఫ్రెంచివారికి సలహాయిచ్చారు. ట్యునీషియా, మొరాకో (అల్జీరియా పక్కనున్న ప్రాంతాలు, కేవలం స్వాతంత్ర్యం ప్రకటించని దేశాలు) ప్రాంతాలలోని పలుకుబడిగల పెద్దలు అల్జీరియా విషయంలో రాజీ మార్గాన్ని వెతకడానికి సిద్ధంగావున్నామనీ, ఫ్రెంచివారు కోరితే తాము సాయపడగలమనీ అన్నారు. చూదాం, దీని పర్యవసానమెట్లవుతుందో.

అమెరికా పర్యటన

(10-వ పేజీ తరువ)

కష్టముగనుక అందులో ముఖ్యమైనవాటిని మాత్రం పాఠకులముందువుంచాను.

అమెరికాలోని ఇండియన్ స్టూడెంట్స్ వారి కాలేజీలలో చదివే పుస్తకాలలోని విషయాలేగాకుండా వారికినిత్యం అనేక సందర్భాలలో అనేక రాష్ట్రాలలో కలిగే అనుభవాలద్వారాకూడా చాల విషయాలు తెలుసుకొంటారు. అమెరికాలో మాకు నిత్యం కలుగుతున్న అనుభవాల్ని, అమెరికా ప్రజల మైత్రిని, అమెరికా జీవితాన్ని అమెరికా ఆర్థిక పురోభివృద్ధిని వర్ణించటం కష్టం. భారత దేశ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమంలో మా అందరి ఆలోచనలు, విద్యవిజ్ఞానాలు అనుభవాలు ఉపయోగిస్తాయని ఆశిస్తున్నాను.

ప్రకటన

నెల్లూరు తా॥ యీదూరు గ్రామంలో పన్నూరు రంగారెడ్డిగారు నా పేరటకి 4-7-57 తేదిన వ్రాయించియిచ్చిన ప్రోనోటు నా యింట్లో కనపడలేదు. సదరు ప్రోనోటు యెవరికి చిక్కినను పన్నూరు రంగారెడ్డిగారు బాధ్యుడు కాజాలరని ఇందుమూలముగా తెలుపడమైనది.

—యీదూరు వేమయ్య - యీదూరు.

Edited, Printed and Published by N Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Power Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.